

VYSOKÁ ŠKOLA BÁŇSKÁ – TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA
EKONOMICKÁ FAKULTA

KATEDRA ÚČETNICTVÍ

Srovnání majetkových daní v České republice a Slovenské republice
Comparison of Property Taxes in the Czech Republic and the Slovak republic

Student: Martina Cahlíková
Vedoucí bakalářské práce: Ing. Jiřina Krajčová

Ostrava 2010

VŠB - Technická univerzita Ostrava
Ekonomická fakulta
Katedra účetnictví

Zadání bakalářské práce

Student: **Martina Cahlíková**
Studijní program: **B6208 Ekonomika a management**
Studijní obor: **6202R049 Účetnictví a daně**
Specializace: **00 Účetnictví a daně**
Téma: **Srovnání majetkových daní v České republice a Slovenské republice**
Comparison of Property Taxes in the Czech Republic and the Slovak Republic

Zásady pro vypracování:

1. Úvod
2. Majetkové daně dle českých právních předpisů
3. Majetkové daně dle slovenských právních předpisů
4. Analýza majetkových daní
5. Závěr

Seznam použité literatury

Seznam zkratk

Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce

Přílohy

Seznam doporučené odborné literatury:

KUBÁTOVÁ, K. *Daňové teorie a politika*. 4. vyd. Praha: ASPI Publishing, 2009. 280 s. ISBN: 80-7357-205-2.

RADVAN, M. *Zdanění majetku v Evropě*. 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 2007. 385 s. ISBN 978-80-7179-563-6.

VANČUROVÁ, A.; LÁCHOVÁ, L. *Daňový systém ČR 2008 aneb učebnice daňového práva*. 9. vyd. Praha: VOX, 2008. 320 s. ISBN 978-80-86324-72-2.

Formální náležitosti a rozsah bakalářské práce stanoví pokyny pro vypracování zveřejněné na webových stránkách fakulty.

Vedoucí bakalářské práce: **Ing. Jiřina Krajčová**

Datum zadání: 20.11.2009

Datum odevzdání: 07.05.2010

Ing. Jana Hakalová, Ph.D.
vedoucí katedry

prof. Dr. Ing. Dana Dluhošová
děkanka fakulty

Místopřísežné prohlášení

Místopřísežně prohlašuji, že jsem celou práci, včetně všech příloh, vypracovala samostatně.

V Ostravě dne 7. 5. 2010

.....
podpis studenta

OBSAH

1	ÚVOD	1
2	MAJETKOVÉ DANĚ DLE ČESKÝCH PRÁVNÍCH PŘEDPISŮ	2
2.1	DAŇ Z NEMOVITOSTÍ	2
	DAŇ Z POZEMKŮ	2
	DAŇ ZE STAVEB	5
	DAŇ Z NEMOVITOSTÍ A JEJÍ VÝBĚR	8
2.2	DANĚ PŘEVODOVÉ	10
2.2.1	<i>Daň dědická</i>	10
2.2.2	<i>Daň darovací</i>	12
2.2.3	<i>Daň z převodu nemovitostí</i>	15
2.3	DAŇ SILNIČNÍ	18
3	MAJETKOVÉ DANĚ DLE SLOVENSKÝCH PRÁVNÍCH PŘEDPISŮ	23
3.1	DAŇ Z NEMOVITOSTÍ	23
	DAŇ Z POZEMKŮ	24
	DAŇ ZE STAVEB	26
	DAŇ Z BYTŮ A NEBYTOVÝCH PROSTOR V BYTOVÉM DOMĚ	28
	DAŇ Z NEMOVITOSTÍ A JEJÍ VÝBĚR	29
3.2	DAŇ DĚDICKÁ, DAŇ DAROVACÍ, DAŇ Z PŘEVODU A PŘECHODU NEMOVITOSTÍ	31
3.3	DAŇ Z MOTOROVÝCH VOZIDEL	32
4	ANALÝZA MAJETKOVÝCH DANÍ	36
4.1	ANALÝZA DANĚ Z NEMOVITOSTÍ	36
	DAŇ Z POZEMKŮ	36
	DAŇ ZE STAVEB	38
	DAŇ Z BYTŮ A NEBYTOVÝCH PROSTOR	40
	NÁVRH NA ZMĚNY	41
4.2	ANALÝZA PŘEVODOVÝCH DANÍ	42
	NÁVRH NA ZMĚNY	43
4.3	ANALÝZA DANĚ SILNIČNÍ	43
	NÁVRH NA ZMĚNY	48
5	ZÁVĚR	48
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	50
	SEZNAM ZKRATEK	
	SEZNAM SCHÉMAT A TABULEK	
	PROHLÁŠENÍ O VYUŽITÍ VÝSLEDKŮ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE	
	SEZNAM PŘÍLOH	

1 Úvod

Majetkové daně patří mezi nejstarší typy daní a v historii byly prvními uplatněnými přímými daněmi. V současnosti však mají v daňových systémech omezený význam, neboť nejsou příliš výnosné, přesto mají mezi daněmi nezastupitelné místo. Jejich výběr je poměrně jednoduchý, a vzhledem k velmi nízké závislosti majetkové základny na vývoji a stavu ekonomiky ve střednědobém horizontu, také značně stabilní.

Poplatníkem majetkových daní se staneme na základě vlastnického či uživatelského práva k majetku nebo při změně vlastníka. Placení je vyžadováno bez ohledu na příjmy poplatníka.

Cílem bakalářské práce je srovnání zdanění majetku v České republice a Slovenské republice majetkovými daněmi a podání návrhu na změny.

Do roku 1993 byly Česká a Slovenská republika jeden stát a měly společnou daňovou soustavu. Dnes, po 17 letech, však vznikly rozdíly v zákonech České a Slovenské republiky, týkajících se zdanění majetku.

První a druhá část práce má symetrické členění. V první kapitole obou částí se zabývám daní z nemovitostí. Obzvlášť výhodné pro určení daně jsou základní vlastnosti předmětu. Nemovitost je viditelná, nemůže se stěhovat a také se nesnadně zatajuje, díky evidenci v katastru nemovitostí. Navíc nemovitosti představují relativně stálou a významnou součást majetku jednotlivých subjektů. Daň z nemovitostí se vybírá podle polohy nemovitosti a její výnos je příjmem obcí. Tento způsob odpovídá principu prospěchu, neboť majitel nemovitosti využívá veřejné statky na místní úrovni, například veřejné osvětlení, rozvodné sítě, policejní a požární ochranu.

Druhé části jsou věnovány převodovým daním, které zahrnují daň z převodu nemovitosti, daň darovací a daň dědickou v České republice. Ve Slovenské republice byly tyto daně postupně zrušeny a to daň dědická a darovací k 1. 1. 2004 a daň z převodu a přechodu nemovitostí k 1. 1. 2005. Z převodových daní je v České republice nejvýnosnější daň z převodu nemovitostí, daň dědická má výnosy téměř zanedbatelné.

Třetí kapitoly se věnují silniční dani a dani z motorových vozidel, které zdaňují vozidla používaná k podnikání. Dle klasifikace OECD se však tyto daně řadí do skupiny daní ze spotřeby nebo užívání vybraných výrobků.

Třetí část práce je věnována analýze výše uvedených daní a navržení změn v České daňové soustavě na základě vyhodnocení analýzy.

Pro vypracování práce byla použita odborná literatura, internetové zdroje a judikatura s platností k 15. dubnu 2010.

2 Majetkové daně dle českých právních předpisů

V České republice máme tyto majetkové daně:

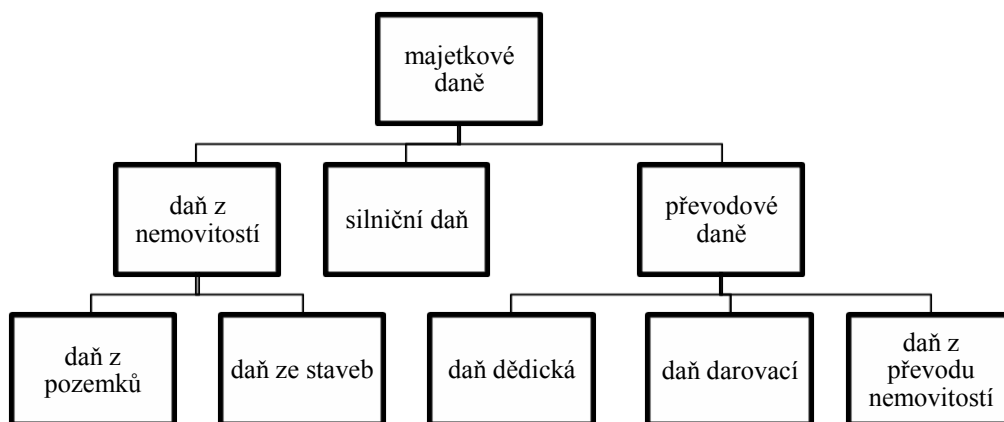

Schéma 2.1 Majetkové daně¹

Daň z nemovitostí je upravena zákonem č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitostí, ve znění pozdějších předpisů. Zákon č. 357/1992 Sb., o dani dědické, dani darovací a dani z převodu nemovitostí, ve znění pozdějších předpisů, upravuje daně převodové. Daň silniční je upravena v zákoně č. 16/1993 Sb., o dani silniční, ve znění pozdějších předpisů.

Výnosy majetkových daní jsou často příjmem nižších samosprávních celků a účelových fondů.

2.1 Daň z nemovitostí

Tato daň se dělí na daň z pozemků a daň ze staveb.

DAŇ Z POZEMKŮ

Předmět daně

Předmět daně je upraven v § 2 zákona o dani z nemovitostí. Předmětem tedy jsou všechny pozemky na území České republiky vedené v katastru nemovitostí. Pozemkem rozumíme ohraničenou část zemského povrchu zachycenou v katastrální mapě vedené katastrálními úřady a zapsanou ve formě parcely, což je soubor údajů o pozemku, jako např. výměra, v evidenci katastru nemovitostí. Z tohoto důvodu mají pozemky parcelní čísla.

¹ VANČUROVÁ, A., LÁCHOVÁ, L., *Daňový systém ČR 2008 aneb učebnice daňového práva*. 9. vyd. Praha: I.VOX, 2008. 320 s. ISBN 978-80-86324-72-2.

Dále zákon uvádí, co předmětem daně není:

- a) zastavěné pozemky v rozsahu půdorysu stavby, i když stavba není předmětem daně ze staveb
- b) pozemky ochranných lesů a lesů zvláštního určení
- c) vodní plochy vyjma rybníků sloužících k intenzivnímu a průmyslovému chovu ryb
- d) pozemky určené pro obranu státu.

Poplatník daně

Poplatníkem je podle § 3 DZN vlastník pozemku. U pozemku ve vlastnictví České republiky (dále jen „stát“) je poplatníkem daně

- a) organizační složka státu nebo státní organizace zřízená podle zvláštních právních předpisů,
- b) právnická osoba, která má právo trvalého užívání nebo které se právo trvalého užívání změnilo na výpůjčku podle zvláštního právního předpisu.

U pronajatých pozemků je poplatníkem nájemce, jde-li o pozemky

- a) evidované v katastru nemovitostí zjednodušeným způsobem,
- b) spravované Pozemkovým fondem České republiky nebo Správou státních hmotných rezerv, nebo
- c) převedené na základě rozhodnutí o privatizaci na Ministerstvo financí.

Uživatel je poplatníkem v případě, že vlastník pozemku není znám, nebo u pozemků, jejichž hranice v terénu reálně vznikly po předání pozemků jako náhradních za původní pozemky sloučené. Má-li povinnost platit daň z pozemku více poplatníků, platí daň společně a nerozdílně, není-li v zákoně stanoveno jinak. Je-li podle zvláštního právního předpisu spoluvlastnictví k pozemku odvozeno od vlastnictví k bytu nebo samostatnému nebytovému prostoru, který je evidován v katastru nemovitostí, je poplatníkem daně vlastník bytu nebo samostatného nebytového prostoru ve výši svého podílu na celkové dani z pozemku odpovídajícího spoluvlastnickému podílu na tomto pozemku. Spoluvlastníci bytu nebo samostatného nebytového prostoru jsou povinni platit daň ze svého podílu na pozemku společně a nerozdílně.

Základ daně

Základ daně z pozemků je hodnotový nebo vyjádřený ve fyzických jednotkách (tj. m²) v závislosti na typu pozemku. Najdeme jej v § 5 DZN. U zemědělské půdy se používá základ hodnotový, a to

- a) u pozemků orné půdy, chmelnic, vinic, zahrad, ovocných sadů a trvalých travních porostů se cena půdy zjištěná násobí skutečnou výměrou pozemku v m² s průměrnou cenou půdy stanovenou na 1 m² ve vyhlášce Ministerstva zemědělství ČR č. 613/1992 Sb., kterou se stanoví seznam katastrálních území s přiřazenými průměrnými cenami pozemků orné půdy, chmelnic, vinic, zahrad, ovocných sadů, luk a pastvin odvozenými z bonitovaných půdně ekologických jednotek.
- b) u pozemků hospodářských lesů a rybníků s intenzivním a průmyslovým chovem ryb je základ daně cena pozemku zjištěná podle platných cenových předpisů k 1. lednu zdaňovacího období nebo součin skutečné výměry pozemku v m² a částky 3,80 Kč.

Pro ostatní pozemky je základ daně skutečná výměra pozemku v m² zjištěná k 1. lednu zdaňovacího období.

Sazba daně

Sazba daně je buď relativní, nebo pevná, to záleží na druhu pozemku a vyjádření základu daně. Podle § 6 DZN rozlišujeme tyto sazby:

Sazba daně činí u hospodářských pozemků

- a) orné půdy, chmelnic, vinic, zahrad, ovocných sadů 0,75 %
- b) trvalých travních porostů, hospodářských lesů a rybníků s intenzivním a průmyslovým chovem ryb 0,25 %.

Sazba daně u ostatních pozemků činí za každý 1 m² u

- a) zastavěných ploch a nádvoří 0,20 Kč
- b) stavebních pozemků 2,00 Kč
- c) ostatních ploch, pokud jsou předmětem daně 0,20 Kč.

Stavební pozemek je nezastavěný pozemek určený k zastavění stavbou, která byla ohlášena nebo na ni bylo vydáno stavební povolení, a po dokončení stane předmětem daně ze staveb. Základem daně je výměra pozemku v m² odpovídající půdorysu nadzemní části stavby. Pozemek přestane být stavebním pozemkem, pokud se stavba, která byla ohlášena nebo na ni bylo vydáno stavební povolení, stane předmětem daně ze staveb nebo pokud ohlášení nebo stavební povolení pozbude platnosti.

V případě stavebních pozemků se základní sazba daně násobí koeficientem určeným podle počtu obyvatel obce (viz Příloha č. 1). Tento koeficient může obec zvýšit o jednu nebo snížit až o tři kategorie obecně závaznou vyhláškou.

Dále může obec stanovit obecně závaznou vyhláškou pro všechny nemovitosti na území celé obce jeden místní koeficient ve výši 2, 3, 4 nebo 5. Tímto koeficientem se vynásobí

daňová povinnost poplatníka za jednotlivé druhy pozemků. Koeficient se netýká pozemků orné půdy, chmelnic, vinic, zahrad, ovocných sadů a trvalých travních porostů.

Osvobození

Osvobození je upraveno v § 4 DZN a poskytuje se na základě splnění určitých podmínek anebo určitým subjektům za splnění dalších podmínek. Například jsou osvobozeny pozemky ve vlastnictví státu nebo pozemky spravované Pozemkovým fondem ČR, ale za předpokladu, že nejsou používány k podnikatelské činnosti nebo pronajímány. Dále zákon osvobozuje pozemky patřící veřejně prospěšným institucím jako jsou školy, knihovny, zdravotnická zařízení, atd. Obce také mají pravomoc osvobodit zemědělské pozemky jako jsou orná půda, chmelnice, vinice, ovocné sady a trvalé travní porosty na základě obecně závazné vyhlášky, podmínkou je však podání daňového přiznání, ve kterém se nárok na osvobození uplatní. Celý výčet osvobození a podmínek pro osvobození je uveden v Příloze č. 2.

DAŇ ZE STAVEB

Předmět daně

Předmětem daně ze staveb na území ČR jsou stavby, byty a samostatné nebytové prostory včetně podílu na společných částech stavby evidované v katastru nemovitostí. Tyto stavby podléhají kolaudačnímu rozhodnutí (pokud nebyly stavby zkolaudovány, tak z důvodu dokončení před zavedením této povinnosti), kolaudačnímu souhlasu nebo oznámení stavebnímu úřadu. Stavbou se rozumí jakákoliv stavba včetně dočasných staveb. Mezi stavbami mají nejdůležitější místo budovy, pozemní stavby vymezené obvodovými stěnami a střešní konstrukcí.

Předmětem daně nejsou stavby, v nichž jsou byty nebo samostatné nebytové prostory, které jsou předmětem daně, dále stavby přehrad, stavby, jimiž se upravuje vodní tok, stavby vodovodních řadů a vodárenských objektů včetně úpraven vody, kanalizačních stok a kanalizačních objektů včetně čistíren odpadních vod, stavby na ochranu před povodněmi, stavby k zavlažování a odvodňování pozemků, stavby rozvodů energií a stavby sloužící veřejné dopravě např. dálnic, silnic, místních komunikací letecké stavby, stavby drah a na dráze, stavby vodních cest a přístavů.

Poplatník

Poplatník je podle § 8 DZN vlastník stavby, bytu nebo samostatného nebytového prostoru. Jde-li o stavbu, byt nebo samostatný nebytový prostor ve vlastnictví státu, je poplatníkem daně

- a) organizační složka státu nebo státní organizace zřízená podle zvláštních právních předpisů,
- b) právnická osoba, které se právo trvalého užívání změnilo na výpůjčku podle zvláštního právního předpisu.

Jde-li o stavbu, byt nebo samostatný nebytový prostor, spravovaný Pozemkovým fondem České republiky nebo Správou státních hmotných rezerv, jsou poplatníky tyto subjekty. Jde-li o stavbu nebo samostatný nebytový prostor, s výjimkou stavby obytného domu, spravované Pozemkovým fondem České republiky, Správou státních hmotných rezerv nebo převedené na Ministerstvo financí na základě rozhodnutí o privatizaci, které jsou pronajaty, je poplatníkem daně nájemce. Má-li ke stavbě, bytu nebo samostatnému nebytovému prostoru více subjektů vlastnické právo, právo nájmu nebo právo trvalého užívání se u těchto subjektů změnilo na výpůjčku podle zvláštního právního předpisu nebo jim přísluší hospodaření s majetkem státu podle zvláštních právních předpisů, jsou tyto subjekty povinny platit daň společně a nerozdílně.

Základ daně

Základ daně podle § 10 DZN je výměra půdorysu nadzemní části stavby v m². Půdorysem se rozumí plocha ohraničená průmětem obvodu stavby (obvodového pláště) na povrch přilehlého pozemku. Základem daně z bytu nebo ze samostatného nebytového prostoru je „upravená podlahová plocha“, kterou získáme vynásobením výměry podlahové plochy v m² a koeficientu 1,20. Tento koeficient vyjadřuje podíl na společných prostorách stavby. Pro výpočet daně vycházíme ze stavu k 1. lednu zdaňovacího období.

Sazba daně

Základní sazby daně jsou rozlišeny podle účelu staveb

- a) u obytných domů 2 Kč za 1 m² a u ostatních staveb tvořících příslušenství k obytným domům, jejichž výměra přesahuje 16 m² zastavěné plochy 1 Kč za 1 m² zastavěné plochy;
- b) u bytů a u ostatních samostatných nebytových prostorů 2 Kč za 1 m² upravené podlahové plochy.

- c) u staveb pro individuální rekreaci 6 Kč za 1 m² zastavěné plochy a u staveb, které plní doplňkovou funkci k těmto stavbám, s výjimkou garáží, 2 Kč za 1 m² zastavěné plochy,
- d) u garáží vystavěných odděleně od obytných domů a u samostatných nebytových prostorů užívaných, jako garáže 8 Kč za 1 m² zastavěné plochy nebo upravené podlahové plochy,
- e) u staveb užívaných pro podnikatelskou činnost a u samostatných nebytových prostorů užívaných pro podnikatelskou činnost,
 - i. sloužících pro zemědělskou prvovýrobu, pro lesní a vodní hospodářství 2 Kč za 1 m² zastavěné plochy nebo upravené podlahové plochy,
 - ii. sloužících pro průmysl, stavebnictví, dopravu, energetiku a ostatní zemědělskou výrobu 10 Kč za 1 m² zastavěné plochy nebo upravené podlahové plochy,
 - iii. sloužících pro ostatní podnikatelskou činnost 10 Kč za 1 m² zastavěné plochy nebo upravené podlahové plochy,
- f) u ostatních staveb 6 Kč za 1 m² zastavěné plochy,

Základní sazby daně se zvyšují o 0,75 Kč za každé další nadzemní podlaží, jež přesahuje dvě třetiny zastavěné plochy, avšak u staveb pro podnikatelskou činnost se nebere ohled na poměr k zastavěné ploše a sazba se zvyšuje za každé další nadzemní podlaží. Prvním nadzemním podlažím rozumíme každé konstrukční podlaží, které má úroveň podlahy nebo i její části do 0,80 m pod nejnižším bodem přilehlého terénu, pokud není stanoveno jinak v projektové dokumentaci. Ostatní podlaží umístěna nad tímto podlažím včetně účelově určeného podkroví se považují za další nadzemní podlaží.

Stejně jako u stavebního pozemku se sazby daně násobí korekčními koeficienty podle velikosti obce (viz. Příloha č. 1), obec může pro jednotlivé části obce zvýšit o jednu nebo snížit až o tři kategorie tento koeficient obecně závaznou vyhláškou.

Dále obec může stanovit obecně závaznou vyhláškou koeficient 1,5, který se použije na stavby pro individuální rekreaci, garáže, stavby a samostatné nebytové prostory pro podnikatelské účely. Koeficient lze stanovit pouze pro celou obec, ale u staveb pro podnikání lze stanovit samostatně pro jednotlivé druhy činností.

Pro rekreační objekty a stavby plnící doplňkovou funkci k těmto objektům, s výjimkou garáží, umístěné v národních parcích a v zónách I. chráněných krajinných oblastí vyhlášených podle zvláštního právního předpisu, se základní sazba daně, případně zvýšená sazba daně

násobí koeficientem 2,0 nebo se koeficient, je-li stanoven podle § 11 odstavce 3 písm. b) DZN, násobí koeficientem 2,0.

Pokud využíváme nebytový prostor v obytném domě k podnikatelské činnosti, s výjimkou zemědělské prvovýroby nebo případů, kdy je důvod pro jeho osvobození, daň se zvyšuje o 2 Kč za každý 1 m² podlahové plochy takového nebytového prostoru.

U staveb a samostatných nebytových prostorů využívaných pro podnikatelskou činnost, které slouží více účelům, se použije základní sazba pro podnikatelskou činnost, která využívá převažující část podlahové plochy nebo při stejném poměru využití prostor se použije vyšší příslušná sazba. Pokud je ve stavbách určených k bydlení nebo k rekreaci, případně jejich příslušenství a samostatných nebytových prostorách provozována podnikatelská činnost na převažující části podlahové plochy, použije se sazba daně podle § 11 odst. 1 písm. d) DZN, tzn. sazba pro stavby a samostatné nebytové prostory využívané k podnikání.

Podle § 12 DZN obec může stanovit od roku 2008 obecně závaznou vyhláškou pro všechny nemovitosti na území celé obce jeden místní koeficient ve výši 2, 3, 4 nebo 5. Tímto koeficientem se vynásobí daňová povinnost poplatníka za jednotlivé druhy nemovitostí.

Osvobození

Osvobození je upraveno v § 9 DZN. Velmi často se váže na různé podmínky nebo se poskytuje jen některým subjektům. Osvobozeny jsou například stavby ve vlastnictví státu, Pozemkového fondu ČR, sdružení občanů. Dále jsou to stavby sloužící školám, muzeím, církvím anebo stavby sloužící k zajištěné hromadné osobní přepravě. Také obytné budovy ve vlastnictví fyzické osoby pobírající příspěvek na bydlení, která je držitelem průkazu ZTP a ZTP/P. U staveb se využívá i časově omezeného osvobození například u staveb kulturních památek. Výčet osvobození je uveden v Příloze č. 3.

DAŇ Z NEMOVITOSTÍ A JEJÍ VÝBĚR

Zdaňovací období a vyměření daně

Zdaňovacím obdobím je kalendářní rok a rozhodný stav je vždy k 1. lednu daného zdaňovacího období, ke změnám v průběhu roku se nepřihlíží.

Daňové přiznání

Daňové přiznání podává poplatník příslušnému správci daně do 31. ledna zdaňovacího období, pokud v některém z předchozích období toto přiznání nepodal nebo daň nebyla vyměřena z moci úřední a v případě, že došlo ke změně okolností pro vyměření daně. Jestliže ve srovnání s předchozím zdaňovacím obdobím dojde jen ke změně sazeb, průměrné ceny půdy, zániku osvobození od daně nebo ke stanovení či změně koeficientu, poplatník daňové přiznání nebo dílčí daňové přiznání nepodává. Daň se vyměří podle poslední známé daňové povinnosti, která se o změny upraví. Tato nově vypočtená daň se poplatníkovi oznámí platebním výměrem nebo hromadným předpisným seznamem.

V případě, že v průběhu zdaňovacího období dojde ke změně vlastnických nebo jiných práv k nemovitostem nebo tyto nemovitosti zanikly, je nutno tuto skutečnost do 31. 1. následujícího zdaňovacího období oznámit správci daně. Pokud dojde ke změně ostatních údajů, musí být správce daně informován do 30 dnů. Nebylo-li do 31. 12. roku pravomocně ukončeno dědické řízení nebo rozhodnuto o povolení vkladu vlastnického práva, nový majitel musí do konce 3. měsíce následujícího po nabytí právní moci rozhodnutí, kterým bylo ukončeno dědické řízení, nebo po zapsání vkladu vlastnického práva do katastru nemovitostí podat daňové přiznání.

Podá-li jeden z poplatníků majících vlastnická nebo jiná práva ke stejné nemovitosti daňové přiznání, je považován za společného zástupce není-li v zákoně stanoveno jinak. V případě spoluvlastnictví pozemku, který není evidován zjednodušeně a ani na něm není stavba splňující podmínky předmětu daně ze staveb, se daňové přiznání podává za každý spoluvlastnický podíl samostatně a daň se platí ve výši podílu na celkové dani, jestliže přiznání ve lhůtě podá alespoň jeden spoluvlastník. Ostatním spoluvlastníkům bude daň vyměřena z moci úřední. V situaci, kdy nepodá žádný spoluvlastník nemovitosti přiznání, správce daně stanoví jednoho z poplatníků společným zástupcem.

Splatnost daně

Daň z nemovitostí je podle § 15 DZN splatná u poplatníků provozujících zemědělskou výrobu a chov ryb ve dvou stejných splátkách a to do 31. srpna a 30. listopadu. Ostatní poplatníci mají termín těchto dvou rovnoměrných splátek do 31. května a 30. listopadu. V případě, že výše daně z nemovitostí nepřesáhne částku 5 000 Kč, je splatná najednou a to nejpozději do 31.5. K tomuto datu lze však zaplatit celou daň i při vyšší částce.

Činí-li u jednoho poplatníka celková daň z nemovitostí v obvodu územní působnosti jednoho správce daně méně než 30 Kč a není-li dále stanoveno jinak, daňové přiznání se

podává, daň se vyměří, ale nepředepíše. Jestliže v obvodu územní působnosti jednoho správce daně daň z pozemků činí u poplatníka, který podává daňové přiznání za spoluvlastnický podíl na dani z pozemku nebo mu je vyměřena daň ve výši spoluvlastnického podílu na dani z pozemku z moci úřední, méně než 50 Kč, je daňová povinnost poplatníka daně z pozemku 50 Kč.

2.2 Daně převodové

Také se často nazývají trojdaň. Tyto daně se vybírají jednorázově při převodu vlastnických práv k majetku.

Pro účely výpočtu těchto tří daní dělíme osoby podle § 11 zákona č. 357/1992 Sb. do tří skupin vyjadřujících vztah k osobě, od níž přechází vlastnické právo na poplatníka daně.

I. skupina	příbuzní v řadě přímé a manželé
II. skupina	a) příbuzní v řadě pobočné, a to sourozenci, synovci, neteře, strýcové a tety b) manželé dětí (zeťové a snachy), děti manžela, rodiče manžela, manželé rodičů a osoby, které s nabyvatelem, dárce nebo zůstavitelem žily nejméně po dobu jednoho roku před převodem nebo smrtí zůstavitele ve společné domácnosti a které z tohoto důvodu pečovaly o společnou domácnost nebo byly odkázány výživou na nabyvatele, dárce nebo zůstavitele.
III. skupina	ostatní fyzické a právnické osoby

Tabulka 2.2.1 Skupiny osob dle § 11 zákona č. 357/1992 Sb.

2.2.1 Daň dědická

Předmět daně

Předmět daně je nabytí majetku děděním, tzn. bezúplatný převod majetku. Majetkem se pro účely této daně podle § 3 DDDZPN rozumí:

- a) věci nemovité, byty a nebytové prostory (dále jen „nemovitosti“),
- b) věci movité, cenné papíry, peněžní prostředky v české a cizí měně, pohledávky, majetková práva a jiné majetkové hodnoty (dále jen „movitý majetek“).

U movitého majetku se pro výběr této daně posuzuje, zda byl zůstavitel občanem České republiky a měl zde trvalý pobyt. Z celého movitého majetku se daň vybere, jestliže zůstavitel byl občanem České republiky a měl trvalý pobyt v tuzemsku. Z movitého majetku nacházejícího se v tuzemsku se vybere daň, pokud nebyl občanem České republiky, nebo byl občanem České republiky, ale neměl zde trvalý pobyt.

Nemovitý majetek zdaníme, je-li na území České republiky, nemovitosti nacházející se v cizině česká daň nezatěžuje.

Poplatník

Poplatníkem je podle § 2 DDDZPN osoba, která nabývá dědictví nebo jeho část ze závěti nebo ze zákona nebo z obou těchto důvodů, na základě rozhodnutí příslušného orgánu v řízení o dědictví.

Základ daně

Základem daně je cena majetku (určená v dědickém řízení) nabytého jednotlivým dědicem snižená dle § 4 odst. 1 DDDZPN o

- a) prokázané dluhy zůstavitele, které na dědice přešly zůstavitelovou smrtí,
- b) cenu majetku osvobozeného podle tohoto zákona od daně dědické,
- c) přiměřené náklady spojené s pohřbem zůstavitele,
- d) odměnu a hotové výdaje notáře pověřeného soudem k úkonům v řízení o dědictví a cenu jiných povinností uložených v řízení o dědictví,
- e) dědickou dávku prokazatelně zaplacenou jinému státu z nabytí majetku děděním v cizině, je-li tento majetek též předmětem daně dědické v tuzemsku.

Pasiva, která se odečítají od ceny majetku, se vztahují k celému dědictví. Jednotlivému dědici se pasiva odečítají ve výši odpovídající poměru jím zděděného neosvobozeného majetku k celkové hodnotě zděděného majetku.

Cena majetku získaného při dodatečném projednání dědictví se přičítá k ceně majetku nabytého v dřívějším dědickém řízení. Jestliže byla daň vyměřena v původním řízení, započítá se na daň vyměřenou ze základu z celkově nabytého majetku.

Sazba daně

Sazba daně darovací je progresivní. Výše zdanění závisí na zařazení dědice do skupiny vyjadřující vztah k zůstaviteli. Podle § 12, § 13, § 14 DDDZPN (viz Příloha č. 4) vypočteme sazbu daně a výslednou částku vynásobíme koeficientem 0,5.

Osvobození

Dědění majetku je osvobozeno pro osoby spadající do I. a II. skupiny. Dále dle § 19 DDDZPN činí osvobození 20 000 Kč na movité věci osobní potřeby, které nebyly součástí

obchodního majetku zůstavitele, a 20 000 Kč na vklady na účtech bank (vyjma podnikatelských účtů), peněžní prostředky a cenné papíry u každého jednotlivého poplatníka III. skupiny. Osoby, u nichž je bezúplatné nabytí majetku osvobozeno, najdeme v § 20 odst. 1, 4, 9, 12 (viz Příloha č. 5), jsou to např. Česká republika, územní samosprávný celek, státem registrovaná církev, politická strana, nadace a nadační fond.

Vyměření a lhůty pro vyměření

Poplatník je v přiznání k dani dědické povinen uvést pouze údaje rozhodné pro vyměření daně, výpočet provede správce daně. V případě, že výše daně činí méně než 100 Kč, vyměřená daň nebude předepsána a neplatí se.

Po uplynutí 3 let od konce kalendářního roku, v němž vznikla povinnost přiznat daň, ji nelze vyměřit ani doměřit, ale pokud byl před koncem této lhůty učiněn krok směřující k vyměření nebo dodatečnému stanovení daně, běží opět tříletá lhůta od konce roku, ve kterém byl poplatník o tomto úkonu informován. Daň lze vyměřit nebo doměřit nejpozději do 10 let od konce roku, v němž vznikla daňová povinnost.

Daňové přiznání

Podat daňové přiznání místně příslušnému správci je poplatník povinen do 30 dnů ode dne, v němž rozhodnutí příslušného orgánu, jímž bylo ukončeno dědické řízení, nabylo právní moci. Je-li předmětem dědění i nemovitost, součástí daňového přiznání je ověřený opis nebo kopie jiné listiny, která osvědčuje nebo potvrzuje vlastnické právo k nemovitosti.

Daňové přiznání k dani dědické se nepodává při bezúplatném nabytí nebo poskytnutí majetku, je-li od daně dědické osvobozeno podle § 19 odst. 1, 2 a 6 nebo podle § 20 odst. 1 DDDZPN.

Splatnost daně

Daň je splatná ve lhůtě 30 dnů ode dne doručení platebního výměru.

2.2.2 Daň darovací

Předmět daně

Bezúplatné nabytí majetku na základě právního úkonu nebo v souvislosti s právním úkonem podléhá dani darovací. Majetkem se pro účely daně dle § 6 DDDZPN rozumí:

- a) nemovitosti a movitý majetek,
- b) jiný majetkový prospěch.

Předmětem daně je také věcné břemeno nebo právo jemu obdobné zřízené bezúplatně v souvislosti s darováním nemovitosti. Je-li majetek nebo jiný majetkový prospěch poskytnut nebo nabyt v tuzemsku je předmětem daně, avšak při jeho nabytí nebo poskytnutí mimo tuzemsko, je movitý majetek nebo majetkový prospěch předmětem daně pouze pokud je dárce nebo nabyvatelem občan České republiky s trvalým pobytem v tuzemsku nebo právnická osoba se sídlem v tuzemsku.

Zákon v § 6 odst. 4 DDDZPN stanovuje, co předmětem daně darovací není:

- a) plnění nebo bezúplatné převody majetku na základě povinnosti stanovené právním předpisem,
- b) důchody vyplácené na základě smlouvy o důchodu,
- c) bezúplatná nabytí majetku, která jsou příjmem a jsou předmětem daně z příjmů podle zvláštního předpisu, nebo bezúplatná nabytí majetku, která jsou předmětem daně dědické
- d) dotace, příspěvky a podpory ze státního rozpočtu, z rozpočtu územních samosprávných celků, státních fondů nebo jiných peněžních fondů státu nebo územních samosprávných celků, jakož i z veřejných rozpočtů a jiných peněžních fondů cizího státu. To se netýká peněžních fondů spravovaných podnikatelskými subjekty,
- e) prostředky poskytnuté pojišťovnami na zábranná opatření a prevenci,
- f) prostředky poskytované z rozpočtu Evropské unie nebo z Národního fondu.

Poplatník

Poplatníkem daně darovací je podle § 5 DDDZPN nabyvatel, avšak při darování tuzemskou fyzickou nebo právnickou osobou fyzické nebo právnické osobě, která nemá trvalý pobyt nebo sídlo v tuzemsku, je poplatníkem dárce. Není-li dárce poplatníkem, je ručitelem.

Základ daně

Základem daně je cena majetku snižená dle § 7 DDDZPN o

- a) prokázané dluhy a cenu jiných povinností, které se váží k předmětu daně,
- b) cenu majetku osvobozeného podle tohoto zákona od daně darovací,
- c) clo a daň placené při dovozu v případě, že se jedná o movité věci darované nebo dovezené z ciziny.

Dluhy, které se odečítají od ceny majetku, se vztahují k celému daru, a jednotlivému nabyvateli se odečítají ve výši odpovídající poměru jím získaného neosvobozeného majetku k celkové hodnotě nabytého majetku.

Cenou majetku rozumíme cenu zjištěnou podle zákona č. 151/1997 Sb., o oceňování majetku, ke dni nabytí majetku. Jde-li o majetkový prospěch, jehož obsahem je opětující se plnění na dobu neurčitou, na dobu života nebo na dobu delší než pět let, je touto cenou pětinasobek ceny ročního plnění. Cena obvyklá se použije pro ocenění bezúplatného nabytí majetkové hodnoty spojené s převodem členských práv a povinností v bytovém družstvu.

Cena movitého majetku darovaného od téže osoby jednomu nabyvateli v průběhu dvou po sobě jdoucích kalendářních roků se sčítá. Ze součtu cen určíme základ daně. Pokud již byla daň v tomto období vyměřena, započítá se na daň vyměřenou při opakovaném nabytí majetku.

Sazba daně

Sazba daně darovací je stejně jako u daně dědické progresivní a záleží na skupině, do které patří obdarovaný. K výpočtu daně použijeme stejné paragrafy zákona jako u daně dědické (viz. Příloha č. 4).

Osvobození

Bezúplatné nabytí majetku je osvobozeno, dochází-li k němu mezi osobami z I. a II. skupiny. Movité věci osobní potřeby u fyzických osob, jestliže nebyly 1 rok před nabytím v obchodním majetku, jsou osvobozeny do výše 20 000 Kč, vklady na účtech (vyjma podnikatelských účtů), peněžní prostředky a cenné papíry do sumy 20 000 Kč u každého jednotlivého poplatníka ze III. skupiny. Při příležitostných bezúplatných nabytích movitého majetku nebo jiných majetkových prospěchů osvobozujeme hodnotu nepřesahující 3 000 Kč.

Paragraf 20 DDDZPN uvádí další osvobození, která jsou v některých případech shodná s osvobozením daně dědické a daně z převodu nemovitostí. Nalezneme je v odstavcích 1, 4, 6, 9, 10, 11, 13, 14 (viz Příloha č. 5).

Vyměření a lhůty pro vyměření

V priznání k dani darovací je poplatník povinen uvést pouze údaje rozhodné pro vyměření daně, výpočet pak provede správce daně. V případě, že výše daně činí méně než 100 Kč, vyměřená daň nebude předepsána a neplatí se.

Po uplynutí 3 let od konce kalendářního roku, v němž vznikla povinnost přiznat daň, ji nelze vyměřit ani doměřit, ale pokud byl před koncem této lhůty učiněn krok směřující k vyměření nebo dodatečnému stanovení daně, běží opět tříletá lhůta od konce roku, ve kterém byl poplatník o tomto úkonu informován. Daň lze vyměřit nebo doměřit nejpozději do 10 let od konce roku, v němž vznikla daňová povinnost.

Daňové přiznání

Místně příslušnému správci daně je poplatník povinen podat daňové přiznání do 30 dnů ode dne, v němž došlo k bezúplatnému nabytí movitého majetku nebo jiného majetkového prospěchu nebo byl poskytnut movitý majetek nebo jiný majetkový prospěch do ciziny. Také do 30 dnů ode dne, kdy byla daňovému subjektu doručena smlouva o bezúplatném převodu vlastnictví k nemovitosti nebo o bezúplatném zřízení práva odpovídajícího věcnému břemeni s doložkou o povolení vkladu do katastru nemovitostí nebo nabytí účinnosti smlouva o bezúplatném převodu vlastnictví k nemovitosti, která není evidována v katastru nemovitostí.

Je-li předmětem darování nemovitost, součástí daňového přiznání je ověřený opis nebo ověřená kopie smlouvy nebo jiné listiny, kterou se potvrzují nebo osvědčují vlastnické vztahy k nemovitosti, a znalecký posudek o ceně zjištěné podle zákona č. 151/1997 Sb., o oceňování majetku, pokud tento převod není zcela osvobozen od daně.

Daňové přiznání se nepodává při bezúplatném nabytí nebo poskytnutí majetku, je-li od daně darovací osvobozeno podle § 19 odst. 3, 4 a 6 nebo podle § 20 odst. 1 a 14 DDDZPN.

Splatnost daně

Daň je splatná ve lhůtě 30 dnů ode dne doručení platebního výměru poplatníkovi.

2.2.3 Daň z převodu nemovitostí

Předmět daně

Předmětem daně dle § 9 DDDZPN je úplatný převod nebo přechod vlastnictví k nemovitostem včetně vypořádání podílového spoluvlastnictví. Předmětem daně z převodu nemovitostí je rovněž úplatný převod vlastnictví k nemovitostem v případech, kdy dojde následně k odstoupení od smlouvy, a převod vlastnictví k nemovitostem na základě smlouvy o zajišťovacím převodu práva nebo přechod vlastnictví k nemovitostem v souvislosti s postoupením pohledávky.

Při výměně nemovitostí se jejich převody považují za jeden, daň se vybírá z převodu nemovitosti, který je zdaněn vyšší daní. V případě vyvlastnění nemovitosti a její náhrady poskytnuté také ve formě nemovitosti se tyto přechody vlastnických práv považují za jeden. Daň se vybere z převodu vyvlastňované nemovitosti.

Daň se vybírá z převodu nemovitostí na území České republiky bez ohledu na státní příslušnost nebo sídlo právnické osoby, pokud není v mezinárodní smlouvě stanoveno jinak.

Poplatník

V § 8 DDDZPN je poplatník definován jako:

- a) převodce (prodávající); nabyvatel se stává ručitelem,
- b) nabyvatel, jde-li o nabytí nemovitosti při výkonu rozhodnutí nebo exekuci podle zvláštního právního předpisu, např. zákon č. 120/2001 Sb., o soudních exekutorech a exekuční činnosti a o změně dalších zákonů, vyvlastnění, vydržení, v insolvenčním řízení po rozhodnutí o úpadku nebo ve veřejné dražbě anebo o nabytí nemovitosti na základě smlouvy o zajišťovacím převodu práva, v souvislosti s postoupením pohledávky, při zrušení právnické osoby bez likvidace nebo při rozdělení likvidačního zůstatku při zrušení právnické osoby s likvidací,
- c) převodce i nabyvatel, jde-li o výměnu nemovitostí; převodce a nabyvatel jsou v tomto případě povinni platit daň společně a nerozdílně.

Při převodu nebo přechodu vlastnictví k nemovitosti ze společného jmění manželů nebo do společného jmění manželů, považujeme každého z manželů za samostatného poplatníka se stejně velkým podílem, není-li dohodnuto jinak. Jde-li o podílové spoluvlastnictví, jsou spoluvlastníci také samostatní poplatníci a daň platí podle velikosti podílu.

Základ daně

Rozlišujeme cenu zjištěnou, což je cena určená znalcem a cenu sjednanou, kterou si prodávající a kupující dohodnou ve smlouvě.

Základem daně je podle § 10 DDDZPN cena zjištěná podle zákona č. 151/1997 Sb., o oceňování majetku, platná v den nabytí nemovitosti, v den nabytí nemovitosti na základě smlouvy o finančním pronájmu s následnou koupí najaté věci nebo na základě smlouvy o zajišťovacím převodu práva anebo v souvislosti s postoupením pohledávky, nebo v den sepsání osvědčení o vydržení ve formě notářského zápisu nebo právní moci rozhodnutí soudu o vydržení.

Jestliže cena nemovitosti sjednaná je nižší než cena zjištěná, je základem daně cena zjištěná (rozdíl cen však dani darovací nepodléhá). V opačné situaci, kdy je cena sjednaná vyšší než zjištěná, bude základem daně cena sjednaná.

Dále základem daně může být cena dosažená vydražením v případě vydražení nemovitosti při výkonu rozhodnutí, při exekuci nebo ve veřejné dražbě nebo cena dosažená prodejem nemovitosti mimo dražbu v rámci insolvenčního řízení při zpeněžení majetkové podstaty v konkursu nebo při oddlužení. Určení základu daně v jiných případech nalezneme v § 10 e), f), g), h), i), k) DDDZPN.

Sazba daně

Sazba daně je v tomto případě stanovena pro všechny skupiny osob ve stejné výši 3 % ze základu daně.

Osvobození

Osvobození je poskytováno při převodech a přechodech vlastnictví k nemovitostem státních podniků a kapitálových společností s majetkovou účastí státu, dále vklady vložené do základního kapitálu obchodní společnosti nebo družstva pokud účast společníka nebo člena družstva nezanikne do 5 let od vkladu. První úplatný převod nové stavby, která nebyla užívána, jestliže je převod stavby uskutečněn v souvislosti s podnikatelskou činností (výstavba nebo prodej staveb a bytů) převodce. Celý rozsah osvobození v § 20 odst. 2, 3, 6, 7 a 8 DDDZPN je uveden v Příloze č. 5.

Vyměření a lhůty pro vyměření

Poplatník je povinen si daň z převodu nemovitosti vypočítat sám. Správce daně nemusí daňovému subjektu sdělovat výsledek vyměření, jestliže o to nepožádá ve lhůtě pro vyměření daně v případě, že se daň uvedená v přiznání neodchyluje od daně vyměřené. Poslední den lhůty pro podání daňového přiznání se považuje za den vyměření daně z převodu nemovitostí a současně za den doručení tohoto rozhodnutí daňovému subjektu, avšak bylo-li přiznání podáno opožděně, dnem vyměření a doručení rozhodnutí je den, kdy přiznání došlo správci daně. V případě, že daň z nemovitostí činí méně než 100 Kč, bude vyměřena, ale nebude předsána a neplatí se.

Po uplynutí 3 let od konce kalendářního roku, v němž vznikla povinnost přiznat daň, ji nelze vyměřit ani doměřit, ale pokud byl před koncem této lhůty učiněn krok směřující k vyměření nebo dodatečnému stanovení daně, běží opět tříletá lhůta od konce roku, ve

kterém byl poplatník o tomto úkonu informován. Daň lze vyměřit nebo doměřit nejpozději do 10 let od konce roku, v němž vznikla daňová povinnost.

Daňové přiznání

Přiznání k dani je poplatník dle § 21 DDDZPN povinen podat místně příslušnému správci daně nejpozději do konce třetího měsíce následujícího po měsíci, v němž

- a) byl zapsán vklad práva do katastru nemovitostí,
- b) nabyla účinnosti smlouva o úplatném převodu vlastnictví k nemovitosti, která není evidována v katastru nemovitostí nebo nabyla účinnosti smlouva o postoupení pohledávky,
- c) bylo vydáno potvrzení o nabytí vlastnictví k vydražené nemovitosti ve veřejné dražbě nebo nabylo právní moci rozhodnutí o příklepu a bylo zapláceno nejvyšší podání při výkonu rozhodnutí nebo exekuci,
- d) nabylo právní moci rozhodnutí nebo byla daňovému subjektu doručena jiná listina, jimiž se potvrzují nebo osvědčují vlastnické vztahy k nemovitosti, nejedná-li se o úplatný převod nebo přechod vlastnictví k nemovitosti uvedený v předchozích bodech.

K daňovému přiznání přikládáme ověřený opis nebo ověřenou kopii smlouvy nebo jiné listiny, kterou se potvrzují nebo osvědčují vlastnické vztahy k nemovitosti, a znalecký posudek o ceně zjištěné podle zákona č. 151/1997 Sb., o oceňování majetku, pokud tento převod není zcela osvobozen od daně, dále jde-li o převod z nebo do vlastnictví územního samosprávného celku, o vydražení nemovitosti nebo o převod nemovitosti prodané mimo dražbu v rámci insolvenčního řízení.

Přiznání k dani se nepodává při úplatném převodu nebo přechodu nemovitostí z vlastnictví České republiky, je-li tento převod osvobozen od daně.

Splatnost daně

Daň je splatná ve lhůtě pro podání daňového přiznání.

2.3 Daň silniční

Cílem této daně má být vytvoření finančních zdrojů, soustředěných do Státního fondu dopravní infrastruktury, na údržbu, opravy, rekonstrukce a výstavbu silnic.

Předmět daně

Předmětem daně dle § 2 DS jsou silniční motorová vozidla a jejich přípojná vozidla registrovaná a provozovaná v České republice, jsou-li používána k podnikání nebo samostatné výdělečné činnosti nebo jsou používána v přímé souvislosti s podnikáním anebo k činností, ze kterých plynoucí příjmy jsou předmětem daně z příjmu u subjektů nezaložených za účelem podnikání. Předmětem daně jsou vždy vozidla registrovaná v České republice s největší povolenou hmotností nad 3,5 tuny určená výlučně k přepravě nákladů bez ohledu na používání k podnikání.

Zákon také stanovuje, která vozidla předmětem daně nejsou, a to speciální pásové automobily a ostatní vozidla podle zákona č. 56/2001 Sb., o podmínkách provozu na pozemních komunikacích, také zemědělské a lesnické traktory a jejich přípojná vozidla a další zvláštní vozidla uvedená v § 3 zákona č. 56/2001 Sb.. Vozidla, kterým byla přidělena zvláštní registrační značka pro jednorázové použití s omezenou platností, trvale manipulační, pro zkušební účely, nebo pro vozidla vybavená průkazem historického nebo sportovně historického vozidla bez registrační značky, jsou z předmětu daně také vyňata.

Poplatník

Poplatníkem daně je provozovatel zapsaný v technickém průkazu vozidla registrovaného v České republice nebo osoba užívající vozidlo, v jehož technickém průkazu je jako provozovatel uvedena osoba, která zemřela, zanikla nebo byla zrušena, a nebo vozidlo, jehož držitel je odhlášen z registru vozidel.

Poplatníkem daně rovněž může být zaměstnavatel vyplácející cestovní náhrady zaměstnanci za užití osobního automobilu nebo přípojného vozidla, jestliže daňová povinnost nevznikla již provozovateli. Dále stálá provozovna nebo jiná organizační složka osoby s trvalým pobytem nebo sídlem v zahraničí, a osoba používající vozidlo registrované a určené jako mobilizační rezerva nebo pohotovostní zásoba.

Jestliže u téhož vozidla má povinnost platit daň více poplatníků, platí ji společně a nerozdílně.

Nový poplatník má registrační povinnost vůči správci daně ve lhůtě splatnosti nejbližší zálohy na daň.

Základ daně

U osobních automobilů vyjma těch, které jsou na elektrický pohon, je základ daně zdvihový objem motoru v cm^3 . U ostatních vozidel je základem daně největší povolená

hmotnost v tunách a počet náprav. U návěsů je základem pro výpočet daně součet největších povolených hmotností na nápravy a počet náprav.

Sazba daně

Roční sazba daně se určí ze sazebníku v § 6 DS (viz. Příloha č. 6) pro každé jednotlivé vozidlo na základě údajů v technických dokladech k vozidlu. Platí-li daň zaměstnavatel vyplácející cestovní náhrady svému zaměstnanci, může použít sazbu 25 Kč za každý den použití osobního automobilu nebo přípojného vozidla, jestliže je to pro něj výhodnější.

Sazbu daně snižujeme u vozidel určených podle technického průkazu pro činnost výrobní povahy v rostlinné výrobě o 25 %, pokud poplatník provozuje zemědělskou výrobu.

Při první registraci vozidla má poplatník nárok na snížení sazby daně po 108 měsících od měsíce, kdy byla první registrace provedena, a to snížení o 48 % prvních 36 kalendářních měsíců, o 40 % po dobu následujících 36 měsíců a o 25 % po dobu následujících 36 měsíců. Při změně provozovatele lze snížení sazby nárokovat nejdříve v měsíci zápisu změny provozovatele v technickém průkazu. Jestliže je vozidlo dovezeno ze zahraničí, nárok na snížení sazby prokáže poplatník potvrzením nebo jiným dokladem o první registraci vozidla, vydaným příslušným registračním orgánem. Snížení sazby daně při první registraci se neuplatňuje zároveň se snížením sazby o 25 % v případě vozidel určených pro činnost výrobní povahy v rostlinné výrobě.

K zvýšení sazby o 25 % dochází u vozidel registrovaných v České republice nebo zahraničí do 31. prosince 1989.

Dle § 6 odst. 9 DS se sazba daně snižuje o 100 % bez ohledu na datum první registrace u nákladních vozidel včetně tahačů, nákladních návěsů a přívěsů s největší povolenou hmotností nad 3,5 tuny a méně než 12 tun, nejsou-li tato vozidla používána k podnikání nebo v přímé souvislosti s podnikáním a nebo k činnostem, z nichž plynoucí příjmy jsou předmětem daně z příjmu a nebo nejsou provozována pro cizí potřeby a jsou-li používána subjekty, které nejsou založeny nebo zřízeny za účelem podnikání, jako výcviková vozidla podle zákona č. 247/2000 Sb., o zdokonalování odborné způsobilosti k řízení motorových vozidel, nebo fyzickými osobami.

U nákladních vozidel včetně tahačů, nákladních přívěsů a nákladních návěsů s největší povolenou hmotností 12 a více tun se sazba daně snižuje o 48 %, za podmínek uvedených v § 6 odst. 9 DS. U téhož vozidla se nepoužije současně toho snížení sazby daně a snížení při první registraci.

Pokud v průběhu zdaňovacího období provedeme přestavbu vozidla, která má za následek změnu základu a roční sazby daně, daňová povinnost se v průběhu zdaňovacího období nezmění.

Osvobození

Zákon osvobozuje zpravidla vozidla s méně než 4 koly spadající do kategorie vozidel L jako jsou motocykly a motocykly s vozíkem nebo motocykly tří a čtyř kolové. Vozidla konzulárních úřadů a diplomatických misí jsou osvobozena, pokud je zaručena vzájemnost.

Veřejný zájem je podporován osvobozením vozidel policie, hasičských sborů, zdravotníků a poruchové služby plynárenských a energetických zařízení. U většiny těchto vozidel je podmínkou zvláštní zvukové zařízení a zvláštní výstražné světlo modré barvy. Dále jsou osvobozena vozidla pro údržbu pozemních komunikací vyjma osobních automobilů. Osvobozením vozidel pro dopravu osob nebo nákladů s největší povolenou hmotností do 12 tun, která mají elektrický pohon, hybridní pohon (kombinace spalovacího motoru a elektromotoru), používají jako palivo LPG, CNG nebo jsou vybavena motorem určeným výrobcem ke spalování automobilového benzínu a ethanolu E85, zákon podporuje ekologičtější dopravu. Vozidla zabezpečující linkovou vnitrostátní dopravu jsou osvobozena za předpokladu, že za tímto účelem ujedou více než 80 % kilometrů z celkového počtu jimi ujetých kilometrů ve zdaňovacím období.

Sleva na dani

Sleva na dani se poskytuje vozidlům používaným v kombinované dopravě a poplatník ji uplatní u místně příslušného správce daně. Pokud jsou vozidla využívána výlučně v počátečním nebo koncovém úseku kombinované dopravy je sleva 100 % na dani. Vozidla používaná v kombinované dopravě se také osvobozují podle počtu jízd uskutečněných ve zdaňovacím období, a to při více než 120 jízdách sleva činí 90 % daně, od 91 do 120 jízd sleva činí 75 % daně, od 61 do 90 jízd sleva činí 50 % daně, od 31 do 60 jízd sleva činí 25 % daně. Jestliže je vzdálenost ujetá jednou jízdou na území České republiky delší než 250 km, počítá se za účelem určení slevy jako jízdy dvě.

Kombinovanou dopravou se dle § 12 DS rozumí "přeprava zboží v jedné a téže přepravní jednotce (ve velkém kontejneru, výměnné nástavbě, odvalovacím kontejneru) nebo v nákladním automobilu, přívěsu, návěsu s tahačem i bez tahače, při které se využije též železniční nebo vnitrozemská vodní doprava, pokud úsek po železnici nebo vnitrozemské vodní cestě přesahuje vzdálenost 100 kilometrů vzdušnou čarou a pokud její počáteční nebo

konečný úsek tvoří přeprava po pozemní komunikaci mezi místem nakládky nebo vykládky zboží a nejbližší železniční stanicí vhodnou k překládce nebo překladištěm kombinované dopravy, nebo mezi místem nakládky nebo vykládky zboží a vnitrozemským přístavem, jestliže nepřesahuje vzdálenost 150 kilometrů vzdušnou čarou."

Vznik a zánik daňové povinnosti

Povinnost platit daň vzniká u vozidel kalendářním měsícem, v němž byly splněny rozhodné skutečnosti, na jejichž základě se vozidlo stává předmětem daně. Daňová povinnost zaniká v kalendářním měsíci, kdy pominuly rozhodné skutečnosti v § 2 odst. 1 DS. V případě změny v osobě poplatníka v průběhu zdaňovacího období, zaniká daňová povinnost původnímu poplatníkovi na konci měsíce předcházejícího měsíci vzniku daňové povinnosti pro nového poplatníka.

Daňová povinnost činí poměrnou výši roční sazby u vozidel, u nichž v průběhu roku vznikne nebo zanikne daňová povinnost. Tato poměrná výše se určí jako součin jedné dvanáctiny roční daňové sazby a počtu kalendářních měsíců, ve kterých byl poplatník povinen platit daň.

Splatnost daně a placení záloh

Silniční daň je splatná předem v průběhu zdaňovacího období ve formě záloh splatných do 15.4., 15.7., 15.10. a 15. 12.. Rozhodným obdobím je kalendářní čtvrtletí předcházející měsíci splatnosti zálohy, pro zálohu splatnou 15. 12. jsou rozhodným obdobím měsíce říjen a listopad. Jde-li o vozidla osvobozená v § 3 DS, která splní podmínky pro tuto daňovou úlevu, zálohy na daň se neplatí.

Výše zálohy se určí jako 1/12 roční sazby daně za každý měsíc vzniku, zániku nebo trvání daňové povinnosti v rozhodném období.

Daňové přiznání a zdaňovací období

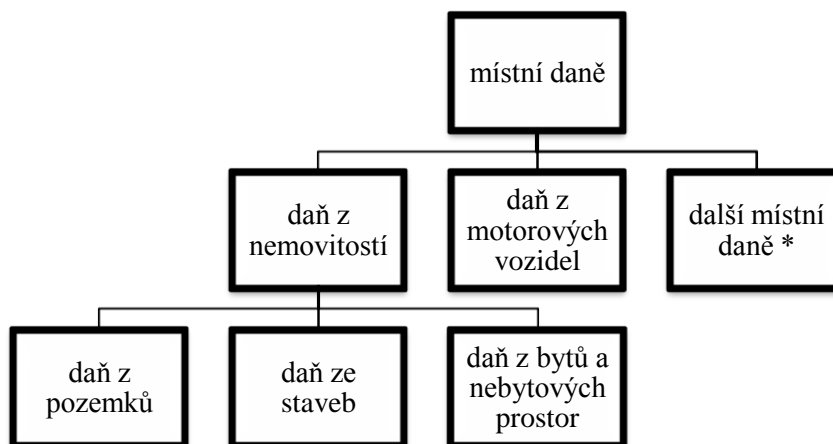
Přiznání k silniční dani podává poplatník do 31. ledna kalendářního roku následujícího po uplynutí zdaňovacího období. V přiznání se uvádí skutečná doba daňové povinnosti, nárok na osvobození nebo na slevu. Daň si poplatník vypočítá sám a zaplatí ji správci daně ve lhůtě pro podání přiznání. Poplatník dle § 4 odst. 2 písm. a) DS může změnit sazbu daně 25 Kč na den na roční sazbu nebo naopak, podle toho, co je pro něj výhodnější.

Zdaňovacím obdobím je kalendářní rok.

V nové knize Daňový systém ČR 2010 řadí autorky prof. Ing. Alena Vančurová, Ph.D. a doc. Ing. Lenka Láchová, CSc. silniční daň mezi selektivní daně ze spotřeby.

3 Majetkové daně dle slovenských právních předpisů

Ve Slovenské republice jsou tyto daně místní, které odpovídají majetkovým daním v České republice:

* Protože nejsou předmětem této práce, jsou shrnuty do jednoho oddílu a zahrnují: daň ze psa, daň za užívání veřejného prostranství, daň z ubytování, daň za prodejní automaty, daň za nevýherní hrací přístroje, daň za vjezd a setrvání motorového vozidla v historické části města, daň za jaderné zařízení.

Schéma 3.1 Místní daně²

Daň z nemovitostí a daň z motorových vozidel jsou upraveny v zákoně č. 582/2004 Z.z., o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady.

Slovenské daně odpovídající českým majetkovým daním spadají pod místní daně. V ČR jsou ostatní místní daně ze zákona č. 582/2004 Z.z. upraveny v podobě místních poplatků, i když se fakticky jedná o daně ukládané na místní úrovni.

3.1 Daň z nemovitostí

Daň z nemovitostí dělíme na daň z pozemků, daň ze staveb a daň z bytů a nebytových prostor v bytovém domě (dále jen "daň z bytů").

² Zdroj: Ministerstvo financí Slovenské republiky, dostupné z <http://www.finance.gov.sk/>

DAŇ Z POZEMKŮ

Předmět daně

Předmětem daně dle § 6 MDMP jsou pozemky na území Slovenské republiky v tomto členění:

- a) orná půda, chmelnice, vinice, ovocné sady,
- b) trvalé travní porosty,
- c) zahrady,
- d) lesní pozemky, na nichž jsou hospodářské lesy,
- e) rybníky s chovem ryb a ostatní hospodářsky využívané vodní plochy,
- f) zastavěné plochy a nádvoří,
- g) stavební pozemky,
- h) ostatní plochy

Pro zařazení pozemku do příslušné skupiny je určující zařazení pozemku podle katastru, pokud není stanoveno jinak, v případě zařazení lesního pozemku do kategorie lesa je určující lesní hospodářský plán.

Předmětem daně z pozemků nejsou

- a) části zastavěných ploch a nádvoří, které jsou zastavěné stavbami, které jsou předmětem daně ze staveb anebo daně z bytů,
- b) pozemky nebo jejich části, na kterých jsou postaveny pozemní komunikace s výjimkou veřejných účelových komunikací, a celostátní a regionální železniční dráhy,
- c) pozemky nebo jejich části zastavěné stavbami, které nejsou předmětem daně ze staveb.

Pro účely tohoto zákona se stavebním pozemkem rozumí pozemek uvedený ve stavebním povolení až do nabytí právní moci kolaudačního rozhodnutí na stavbu, která je předmětem daně ze staveb nebo daně z bytů. Celkovou výměru stavebního pozemku tvoří parcely, jejichž parcelní čísla jsou uvedena ve stavebním povolení. Jestliže jde o změnu stavby jako je přístavba, nástavba a stavební úprava, pozemek uvedený ve stavebním povolení není předmětem daně.

Poplatník

Poplatníkem daně dle § 5 odst. 1 MDMP je vlastník pozemku, správce pozemku ve vlastnictví státu, ve vlastnictví obce nebo ve vlastnictví vyššího územního celku zapsaný

v katastru nemovitostí, pokud není stanoveno jinak. Dále je poplatníkem daně dle odst. 2 osoba, které byly přiděleny k obhospodařování náhradní pozemky vyčleněné z půdního fondu užívaného právnickou osobou až do provedení pozemkových úprav, nebo nájemce, pokud nájemní vztah k pozemku trvá nebo má trvat nejméně pět let a nájemce je zapsán v katastru, má v nájmu pozemky spravované Slovenským pozemkovým fondem, nebo má v nájmu náhradní pozemky poplatníka, kterému byly přiděleny náhradní pozemky. Poplatníkem je i osoba skutečně užívající pozemek, jestliže nelze poplatníka určit jinak.

V případě pozemku ve spoluvlastnictví je poplatníkem každý spoluvlastník podle výše svého podílu. Spoluvlastníky může zastupovat jeden z nich, pokud se na tom dohodnou, a ostatní poplatníci za daň ručí do výše svého podílu.

Základ daně

Základem daně z pozemků u orné půdy, chmelnic, vinic, ovocných sadů a trvalých travních porostů je hodnota pozemku bez porostu určená jako součin výměry pozemku v m² a hodnoty půdy za 1 m² uvedená v příloze 1 tohoto zákona³.

U hospodářských lesů, rybníků s chovem ryb a ostatních hospodářsky využívaných vodních ploch je základem daně hodnota pozemku bez porostu určena vynásobením výměry pozemku v m² a hodnoty pozemku zjištěné na 1 m² dle platných předpisů o stanovení obecné hodnoty majetku, např. dle zákona č. 382/2004 Z. z., o znalcoch, tlmočnících a prekladateľoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov nebo vyhlášky č. 492/2004 Z. z. o stanovení všeobecnej hodnoty majetku.

Základem daně pozemků zahrad, zastavěných ploch a nádvoří, stavebních pozemků, ostatních ploch je hodnota pozemku určená vynásobením výměry pozemku v m² a hodnoty pozemku za 1 m² uvedené v příloze č. 2 MDMP (viz Příloha č. 7), jestliže není uvedena jiná hodnota stavebního pozemku.

Správce daně může všeobecně závazným nařízením dle § 6 zákona č. 369/1990 Zb., o obecnom zriadení ve znění pozdějších předpisů, stanovit namísto nulové hodnoty pozemku uvedené v příloze č. 1⁴ hodnotu jinou, nesmí však překročit 50 % hodnoty pozemku dle přílohy č. 1 určené za okres, do jehož katastrálního území náleží. Dále může správce tímto obecně závazným nařízením stanovit hodnotu, která se použije místo zjištěné hodnoty za 1 m²

³ Příloha č. 1 k zákonu č. 582/2004 Z. z. v znění zákona č. 465/2008 Z. z., Hodnota orné půdy a trvalých travních porostů <http://jaspi.justice.gov.sk/jaspidd/vzory/008465Pr1.pdf> , <http://jaspi.justice.gov.sk/jaspidd/vzory/008465Pr2.pdf> .

⁴ Příloha č. 1 k zákonu č. 582/2004 Z. z. v znění zákona č. 465/2008 Z. z., Hodnota orné půdy a trvalých travních porostů <http://jaspi.justice.gov.sk/jaspidd/vzory/008465Pr1.pdf> , <http://jaspi.justice.gov.sk/jaspidd/vzory/008465Pr2.pdf> .

dle předpisů o stanovení obecné hodnoty majetku. Stanovenou hodnotu použijeme jen v případě, že poplatník neprokáže hodnotu pozemku znaleckým posudkem. V případě stavebního pozemku může správce daně stanovit všeobecně závazným nařízením hodnotu pozemku jinou, než je uvedena v příloze č. 2 MDMP (viz. Příloha č. 7)

Sazba daně

Roční sazba daně z pozemků je 0,25 %. Správce daně může všeobecně závazným nařízením roční sazbu podle místních podmínek v obci nebo její části zvýšit a nebo snížit s platností od 1. ledna příslušného zdaňovacího období. Dále může podle místních podmínek v obci nebo její části určit různé sazby daně pro jednotlivé druhy pozemků nebo pro jednotlivé katastrální území. Takto určená roční sazba nesmí přesáhnout dvacetinásobek nejnižší roční sazby určené správcem daně ve všeobecně závazném nařízení a roční sazba za pozemky funkčně spojené se stavbou jaderného zařízení nesmí přesáhnout stonásobek základní roční sazby.

Daň z pozemků se určí jako součin základu daně a sazby daně.

DAŇ ZE STAVEB

Předmět daně

Předmětem daně ze staveb jsou stavby na území Slovenské republiky mající jedno nebo více nadzemních podlaží nebo podzemních podlaží spojené se zemí pevným základem. Skutečnost, že se stavba přestala užívat, nemá na daňovou povinnost vliv.

Členění staveb dle § 10 MDMP, jež jsou předmětem daně:

- a) obytné domy a drobné stavby, které mají doplňkovou funkci pro hlavní stavbu,
- b) stavby sloužící zemědělské produkci a vodnímu hospodářství, skleníky, stavby používané ke skladování vlastní zemědělské produkce včetně staveb na vlastní administrativu,
- c) stavby rekreačních a zahrádkářských chat a domků pro individuální rekreaci,
- d) samostatně stojící garáže a samostatné stavby hromadných garáží a stavby určené nebo používané pro tyto účely, postavené odděleně od bytových domů,
- e) průmyslové stavby, stavby sloužící energetice, stavby sloužící stavebnictví, stavby využívané ke skladování vlastní produkce včetně staveb na vlastní administrativu,

- f) stavby na ostatní podnikání a na výdělečnou činnost, skladování a administrativu spojenou s ostatním podnikáním a výdělečnou činností,
- g) ostatní stavby neuvedené v písmenech a) až f).

Předmětem daně nejsou stavby s byty nebo nebytovými prostory spadající do předmětu daně z bytů, a stavby přehrad, vodovodů, kanalizací, zařízení na ochranu před povodněmi a rozvodů tepelné energie.

Poplatník

Poplatníkem daně ze staveb je dle § 9 MDMP vlastník stavby nebo správce stavby ve vlastnictví státu, obce, nebo vyššího územního celku. V případě staveb v nájmu, které jsou spravovány Slovenským pozemkovým fondem, je poplatníkem nájemce. Nelze-li určit poplatníka dle předchozího, je poplatníkem osoba skutečně užívající stavbu.

Jestliže je stavba ve spoluvlastnictví více poplatníků, daň je určena podle výše jednotlivého podílu každého poplatníka. Spoluvlastníky může zastupovat jeden z nich, pokud se tak dohodnou, a ostatní spoluvlastníci ručí za daň do výše svého podílu.

Základ daně

Základem daně ze staveb je výměra zastavěné plochy v m². Zastavěnou plochou rozumíme půdorys stavby na úrovni nejrozsáhlejší nadzemní části stavby, přičemž přechínající část střešní konstrukce stavby se do zastavěné plochy nezapočítává.

Sazba daně

Roční sazba daně je 0,033 eura za každý i započatý m² zastavěné plochy. Správce daně může všeobecně závazným nařízením podle místních podmínek v obci nebo její jednotlivé části roční sazbu snížit nebo zvýšit s účinností od 1. ledna příslušného zdaňovacího období. Podle místních podmínek v obci, její části nebo v jednotlivém katastrálním území správce daně také může stanovit všeobecně závazným nařízením různé sazby daně pro jednotlivé druhy staveb. Takto stanovená roční sazba nesmí přesáhnout čtyřicetinasobek nejnižší roční sazby daně určené správcem.

Jestliže má stavba více podlaží, správce daně může určit příplatek za podlaží nejvýše 0,33 eura za každé další podlaží vyjma prvního nadzemního podlaží. Příplatek stanoví ve všeobecně závazném nařízení podle místních podmínek v obci nebo její jednotlivé části.

Podlaží stavby je definováno jako část vnitřního prostoru stavby vymezená podlahou a stropní konstrukcí. Nemá-li stavba stropní konstrukci, podlažím pro účely zákona rozumíme

část stavby vymezenou podlahou a střešní konstrukcí. Nadzemní podlaží je každé podlaží, které nemá úroveň podlahy nebo její část nižší než 0,80 m pod nejvyšším bodem přilehlého terénu v pásmu širokém 5 m kolem obvodu stavby.

Pokud stavba slouží různým účelům, pro které jsou určeny různé sazby daně a příplatek za podlaží, zjistí se poměrná část základu daně jako poměr podlahové plochy části stavby využívané pro jednotlivý účel využití k celkové podlahové ploše stavby.

Daň ze staveb se určí jako součin základu daně a roční sazby daně. V případě vícepodlažní stavby se daň vypočítá jako součin základu daně a roční sazby navýšené o součin počtu dalších nadzemních podlaží (vyjma prvního nadzemního podlaží) a příplatku za podlaží.

Pokud stavba slouží různým účelům s odlišnými sazbami daně a příplatkem za podlaží, daň se určí jako součet poměrných částí daně. Poměrná část daně se vypočítá jako součin zastavěné plochy stavby, poměrné části základu daně a sazby na příslušný účel využití stavby zvýšené o součin počtu dalších podlaží a příplatku za podlaží.

DAŇ Z BYTŮ A NEBYTOVÝCH PROSTOR V BYTOVÉM DOMĚ

Předmět daně

Předmětem daně dle § 14 MDMP jsou byty a nebytové prostory v bytovém domě, ve kterém vstoupil do vlastnictví fyzické nebo právnické osoby alespoň jeden byt nebo nebytový prostor.

Poplatník

Poplatníkem daně z bytů je vlastník bytu nebo nebytového prostoru nebo správce bytu nebo nebytového prostoru ve vlastnictví státu, obce, nebo vyššího územního celku. V případě spoluvlastnictví bytu nebo nebytového prostoru je poplatníkem každý spoluvlastník podle výše svého podílu. Jestliže se spoluvlastníci dohodnou, zastupuje je jeden z nich a ostatní ručí za daň do výše svého podílu na dani.

Základ daně

Základem daně je výměra podlahové plochy bytu nebo nebytového prostoru v m².

Sazba daně

Roční sazba daně dle § 16 MDMP je 0,033 euro za každý i započatý m² podlahové plochy bytu a nebytového prostoru. Správce daně může všeobecně závazným nařízením podle místních podmínek v obci, její části nebo jednotlivém katastrálním území snížit nebo zvýšit roční sazbu daně s účinkem od 1. ledna příslušného zdaňovacího období. Sazba stanovená všeobecně závazným nařízením nesmí přesáhnout čtyřicetinasobek nejnižší roční sazby daně dle tohoto nařízení.

Různou roční sazbu daně může správce v obci, její jednotlivé části nebo v jednotlivém katastrálním území všeobecně závazným nařízením stanovit pro byt a nebytové prostory v obytném domě určené pro různé účely. Takto stanovená sazba nesmí překročit desetinásobek nejnižší roční sazby daně ve všeobecně závazném nařízení.

Daň se určí jako součin základu a sazby daně.

DAŇ Z NEMOVITOSTÍ A JEJÍ VÝBĚR

Osvobození a snížení daně

Osvobození v § 17 odst. 1 a 2 MDMP se týká zejména pozemků, jako jsou např. pozemky ve vlastnictví obce, která je správcem daně nebo pozemky sloužící ke vzdělávání, výzkumným ústavům nebo provádění církevních obřadů, dále pozemky ve vlastnictví veřejných škol, státu, Slovenského Červeného kříže, církví nebo náboženských společností registrovaných státem, či pozemky ve správě Slovenské akademie věd.

Osvobození a snížení daně všeobecně závazným nařízením správce daně v odst. 3 se týká staveb a bytů nebo nebytových prostorů. Např. stavby nebo byty sloužící školám, muzeím, galeriím, zdravotnickým zařízením, zařízením pro pracovní rehabilitaci a rekvalifikaci občanů se změněnou pracovní schopností, dále stavby nebo byty ve vlastnictví občanů v hmotné nouzi nebo občanů starších 62 let nebo zdravotně postižených občanů.

Veškeré možnosti osvobození a snížení daně uvedené v § 17 MDMP jsou citovány v Příloze č. 8.

Vznik a zánik daňové povinnosti

Daňová povinnost podle § 18 MDMP zákona vzniká 1. ledna zdaňovacího období následujícího po zdaňovacím období, ve kterém se poplatník stal vlastníkem, správcem,

nájemcem nebo uživatelem nemovitosti, která je předmětem daně. Datem 31. prosince zdaňovacího období, ve kterém daňovému poplatníkovi zanikne právo na vlastnictví, správu, nájem nebo užívání nemovitosti, zaniká daňová povinnost. Pokud se poplatník stane vlastníkem, správcem, nájemcem nebo uživatelem nemovitosti 1. ledna běžného zdaňovacího období, vzniká daňová povinnost tímto dnem.

Stav k 1. lednu zdaňovacího období je rozhodující pro vyměření daně. Ke změně rozhodných skutečností, které nastanou v průběhu zdaňovacího období, se nepřihlíží, pokud zákon nestanoví jinak. Pokud dojde v průběhu roku k nabytí nemovitosti vydražením, vzniká daňová povinnost prvním dnem měsíce následujícího po dni, ve kterém se vydražitel stal vlastníkem nebo po dni schválení příklepu soudem.

V průběhu příslušného zdaňovacího období je fyzická nebo právnická osoba povinna správci daně oznámit rozhodné skutečnosti pro vznik či zánik daňové povinnosti a každou změnu těchto skutečností do 30 dnů ode dne následujícího po dni, kdy tyto skutečnosti nebo jejich změny nastaly.

Zdaňovací období a vyměření daně

Zdaňovacím obdobím je kalendářní rok.

Daň se vyměřuje každoročně na základě rozhodných skutečností k 1. lednu zdaňovacího období. Jestliže je nemovitost nabyta v dražbě, správce daně vyměří poměrnou část daně za období počínající měsícem následujícím po dni, ve kterém byla nemovitost nabyta, až do konce zdaňovacího období. V případě dohody spoluvlastníků je daň vyměřena tomu spoluvlastníkovi, který podal přiznání. Při bezpodílovém spoluvlastnictví manželů je daň vyměřena tomu z manželů, kdo z nich podá přiznání.

Správce daně může určit ve všeobecně závazném nařízení, že daň nižší než 3 eura nebude vyměřena ani vybírána.

Daňové přiznání

Poplatník je povinen podat místně příslušnému správci daňové přiznání do 31. ledna zdaňovacího období, ve kterém mu podle rozhodných skutečností k 1. lednu vznikla daňová povinnost, jestliže zákon nestanoví jinak. V dalších zdaňovacích obdobích podává přiznání poplatník pouze v případě, že nastaly změny skutečností rozhodných pro vyměření daně. Za změny skutečností rozhodných pro vyměření daně se nepovažuje změna sazeb daně z nemovitostí, změna hodnoty půdy nebo pozemku, změna osvobození od daně z nemovitostí nebo změna snížení daně z nemovitostí, změna věkové hranice občanů, které jsou určeny

ve všeobecně závazném nařízení. Poplatník je povinen podat přiznání do 15 dnů ode dne vzniku daňové povinnosti, jestliže získal nemovitost vydražením v průběhu zdaňovacího období. Pokud je pozemek, stavba, byt nebo nebytový prostor v bytovém domě osvobozen od daně podle § 17 odst. 1 písm. a) a b) MDMP, není poplatník povinen podat daňové přiznání.

Každý spoluvlastník nemovitosti podává přiznání k dani, pokud se spoluvlastníci nedohodli, že přiznání podá jejich zástupce a tato skutečnost je oznámena správci daně před uplynutím lhůty pro podání daňového přiznání. V případě bezpodílového spoluvlastnictví manželů, podává přiznání za nemovitost jeden z manželů.

V přiznání je poplatník povinen uvést všechny skutečnosti rozhodné pro výpočet daně a daň si sám vypočítat. Pokud přiznání podává zástupce spoluvlastníků, osvobození od daně nebo snížení daně se při výpočtu zohlední u spoluvlastníka splňujícího podmínku pro osvobození nebo snížení daně.

Splatnost daně

Vyměřená daň je dle § 21 MDMP splatná do 15 dnů ode dne nabytí právní moci platebního výměru, pokud zákon nestanoví jinak. Správce daně také může určit placení daně ve splátkách na základě všeobecně závazného nařízení s účinností od 1. ledna příslušného zdaňovacího období.

3.2 Daň dědická, daň darovací, daň z převodu a přechodu nemovitostí

Daňové zákony z roku 1993 na Slovensku prošly mnoha novelizacemi, zejména ve snaze opravit jejich nedostatky. Některé změny byly podmíněny i politickými a dalšími vlivy, na jejichž základě do daňových zákonů proniklo mnoho nesystémových opatření, které zvýhodňovaly či znevýhodňovaly určité skupiny daňových poplatníků. Důsledkem tohoto procesu je výrazné zkomplikování daňového práva. Množství výjimek a podmínek způsobuje nejednoznačnost zákonů, což vyvolává potřebu vydávání dalších usměrnění nebo výkladů.

Proto koncepce daňové reformy na Slovensku je založena na těchto zásadách:

- a) spravedlnost, proporcionalita
- b) neutrálnost
- c) vyloučení duplicity zdanění
- d) jednoduchost a jednoznačnost
- e) účinnost

V Konceptci daňové reformy v letech 2004 - 2006 na Slovensku padl návrh na zrušení některých daní v bodě 4 :

"Navrhuje se zrušit následující daně:

Daň z převodu nemovitostí nezdaňuje zisk, spotřebu ani majetek. Tato daň představuje vícenásobné zdanění nemovitého majetku nabytého ze zdaněných příjmů (a který se každoročně zdaňuje daní z nemovitostí) při jeho převodu nebo přechodu na jiného vlastníka. Je proto neopodstatněná.

Daň darovací a daň dědická zdaňuje majetek, který již jednou zdaněn byl, a proto je nespravedlivá. Skutečnost, že před darováním nebo děděním měl předmětný majetek jiného vlastníka, není relevantní. Nic se nevytvořilo ani nespotřebovalo a uplatnění majetkových daní není ovlivněno. Současně žádný dar nebude daňovým výdajem ani nebude jinak snižovat základ daně z příjmů u dárce.

Dalším závažným důvodem pro zrušení těchto daní je jejich obzvláště nízký výnos (0,9 ‰ daň darovací, 0,6 ‰ daň dědická z celkových daňových výnosů), čili nízká účinnost těchto daní. Kromě nemovitostí a výjimečně velkých majetků jsou daně dědická a darovací nekontrolovatelné."⁵

Tyto daně byly zrušeny, neboť porušují zásadu vyloučení duplicity zdanění a také měly nízký výnos. Nejprve došlo ke zrušení daně dědické a daně darovací od 1. 1. 2004. Daň z převodu a přechodu nemovitostí byla zrušena až k 1. 1. 2005, protože výnosy této daně byly potřebné pro financování městské hromadné dopravy ze strany státu.

3.3 Daň z motorových vozidel

Předmět daně

Předmětem daně je dle § 84 MDMP motorové vozidlo a přípojně vozidlo kategorie M, N a O⁶ (dále jen "vozidlo"), které se používá na území Slovenské republiky k podnikání nebo k činnostem, z nichž plynoucí příjmy jsou předmětem daně z příjmu.

Zákon říká, že předmětem daně není vozidlo používané pro zkušební jízdy nebo jiné jízdy, které má přidělené zvláštní evidenční číslo, nebo vozidlo určené k provádění

⁵ Slovenské znění celého dokumentu je na stránkách Ministerstva financí Slovenské republiky <http://www.finance.gov.sk/Default.aspx?CatID=3995>

⁶ Kategorie vozidel dle § 3 ods. 3 zákona č. 725/2004 Z. z. o podmienkach prevádzky vozidiel v premávke na pozemných komunikáciách a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

speciálních činností, které není určeno pro přepravu a v dokladech vozidla je označeno jako speciální vozidlo.

Poplatník

Poplatníkem je podle § 85 MDMP fyzická nebo právnická osoba nebo její organizační složka zapsaná do obchodního rejstříku, která

- a) je zapsaná jako držitel vozidla v jeho dokladech,
- b) používá vozidlo, v jehož dokladech je jako držitel vozidla zapsána osoba, která zemřela, byla zrušena nebo zanikla,
- c) používá vozidlo, v jehož dokladech je jako držitel vozidla zapsána osoba, která nepoužívá vozidlo k podnikání,
- d) používá vozidlo, v jehož dokladech je jako držitel vozidla zapsána osoba, která má trvalý pobyt nebo sídlo v zahraničí

Poplatníkem je také zaměstnavatel, který není vyšší územní celek, do jehož rozpočtu plyne daň z motorových vozidel, vyplácející cestovní náhrady zaměstnanci za použití soukromého vozidla (jako držitel v dokladech vozidla je zapsán zaměstnanec). Dále je poplatník stálá provozovna nebo jiná organizační složka osoby s trvalým pobytem nebo sídlem v zahraničí.

Základ daně

Základem daně je u osobního automobilu zdvihový objem motoru v cm^3 a u užitkových vozidel a autobusů je to jejich celková hmotnost v tunách a počet náprav.

Užitkovým vozidlem se pro účely tohoto zákona dle § 96 rozumí vozidlo kategorie M2, M3, N1 až N3 a O1 až O4. Celková hmotnost vozidla je součet pohotovostní a užitečné hmotnosti. U návěsových jízdních souprav se celkovou hmotností rozumí numerický součet hmotností připadajících na jednotlivé nápravy.

Sazba daně

Vyšší územní samosprávný celek může na svém území dle § 88 MDMP zavést daň z motorových vozidel všeobecně závazným nařízením, ve kterém určí sazby daně. Sazby nesmí být nižší než minimální sazby daně uvedené v příloze č. 4 zákona (viz Příloha č. 9).

Sazba daně se stanoví podle zdvihového objemu motoru v cm^3 pro osobní automobily. Podle celkové hmotnosti a počtu náprav se sazba daně stanoví pro užitkové vozidlo a autobus, zvlášť pro motorové vozidlo a zvlášť pro přípojné vozidlo. Pro vozidlo používané v rámci návěsové jízdní soupravy se sazba daně určí podle celkové hmotnosti a počtu náprav

samostatně pro tahač a samostatně pro návěs. Toto vozidlo se z hlediska určení sazby daně zařadí do nejbližší nižší daňové skupiny, než do jaké by patřilo podle celkové hmotnosti, zvlášť tahač a zvlášť návěs. Informace o zdvihovém objemu motoru, hmotnosti vozidla a počtu náprav získáme z dokladů vozidla.

Osvobození

Osvobození nebo snížení daně se uplatňuje v daňovém přiznání. Od daně je osvobozeno vozidlo, jehož držitelem zapsaným v dokladech je vyšší územní celek, do rozpočtu kterého plyne daň z motorových vozidel, a vozidlo diplomatických misí a konzulárních úřadů, pokud je zaručena vzájemnost.

Ve všeobecně závazném nařízení může vyšší územní celek podle místních podmínek snížit daň nebo osvobodit od daně vozidlo používané jako vozidlo záchranných služeb, vozidlo požární ochrany, vozidlo pravidelné autobusové dopravy (v rozsahu výkonu ve veřejném zájmu), vozidlo používané výhradně v zemědělské a lesní výrobě, a vozidlo pro podnikání splňující limity úrovně EURO 3, EURO 4 nebo EURO 5. Při souběhu snížení daně se uplatní snížení pro poplatníka výhodnější.

Snížení daně

Podáním daňového přiznání uplatní poplatník snížení daně ve výši 50 % na vozidlo, které se ve zdaňovacím období použilo nejméně šedesátkrát v rámci kombinované dopravy. Užívání vozidla v rámci kombinované dopravy poplatník prokáže dokladem potvrzeným příslušným terminálem kombinované dopravy.

Kombinovanou dopravou dle § 93 MDMP rozumíme dopravu, která se realizuje v počátečním a koncovém úseku přepravní trasy po pozemní komunikaci a na jiném úseku přepravní trasy železnicí nebo vodní nebo námořní dopravou. Použití pozemních komunikací při jedné přepravní trase v rámci kombinované dopravy nesmí překročit vzdušnou čarou mezi místem naložení a nejbližším terminálem kombinované dopravy a z terminálu do místa vykládky vzdálenost 150 km.

Součinnost

Vyšší územní celek má podle § 95 MDMP povinnost zaslat Daňovému ředitelství Slovenské republiky jeden výtisk všeobecně závazného nařízení, kterým zavedl daň z motorových vozidel, změnil sazby nebo podmínky osvobození, do 5 kalendářních dnů ode dne nabytí jeho účinnosti.

Vznik a zánik daňové povinnosti

Daňová povinnost vzniká dnem následujícím po dni použití vozidla pro podnikání. Jestliže se vozidlo použije pro podnikání 1. ledna zdaňovacího období, povinnost k dani vzniká tímto dnem. Právnímu nástupci poplatníka, který byl zrušen bez likvidace, vzniká daňová povinnost prvním dnem měsíce následujícího po zániku zrušeného poplatníka.

Daňová povinnost zaniká posledním dnem měsíce, ve kterém se vozidlo přestalo používat k podnikání.

Splatnost daně a placení záloh

Poplatník, jehož předpokládaná daň u jednoho správce daně

- a) nepřesáhne 660 eur, zálohy na daň neplatí,
- b) přesáhne 660 eur a nepřesáhne 8 292 eur, je povinen platit čtvrtletní zálohy na daň za běžné zdaňovací období ve výši jedné čtvrtiny předpokládané daně,
- c) přesáhne 8 292 eur, je povinen platit měsíční zálohy na daň za běžné zdaňovací období ve výši jedné dvanáctiny předpokládané daně,

Zálohy se platí daňovému úřadu místně příslušnému k 1. lednu běžného zdaňovacího období. Čtvrtletní zálohy na daň jsou splatné do konce příslušného kalendářního čtvrtletí, měsíční zálohy na daň jsou splatné do konce příslušného kalendářního měsíce.

Poplatník, kterému vznikla nebo zanikla daňová povinnost, zálohy na daň neplatí v tom zdaňovacím období, ve kterém mu povinnost k dani vznikla.

Předpokládanou daní dle § 91 MDMP rozumíme součet roční sazby daně za každé vozidlo, jež je předmětem daně k 1. 1. běžného zdaňovacího období a není od daně osvobozeno.

Změna předmětu daně, vznik nebo zánik osvobození v průběhu zdaňovacího období nemá vliv na placení záloh. Změní-li se skutečnost, na jejímž základě byla vypočtena odhadovaná daň nebo na základě žádosti poplatníka, správce daně může stanovit placení záloh jinak.

Poplatník vyrovná celoroční daň ve lhůtě pro podání daňového přiznání. Jestliže v průběhu roku dojde ke vzniku nebo zániku daňové povinnosti je poplatník povinen zaplatit poměrnou část daně ve stejné lhůtě jako celoroční daň. Poměrná část se určí jako součin 1/12 roční sazby a počtu kalendářních měsíců, v nichž bylo vozidlo používáno k podnikání. Dále je poplatník povinen zaplatit ve lhůtě pro podání daňového přiznání poměrnou daň vypočtenou

jako součin $1/365$ roční sazby a počtu kalendářních dnů, v nichž se vozidlo používalo pro přepravu uskutečněnou mimo výkon ve veřejném zájmu.

Jsou-li zaplacené zálohy nižší než daň vypočtená v přiznání, poplatník je povinen tento rozdíl zaplatit ve lhůtě pro podání daňového přiznání. Jestliže je daň nižší než zaplacené zálohy, nakládá se s tímto přeplatkem podle § 63 zákona č. 511/1992 Zb., o správě daní a poplatků a o změnách v soustavě územních finančních orgánů.

Daňové přiznání a zdaňovací období

Zdaňovacím obdobím je kalendářní rok.

Přiznání za zdaňovací období se podle § 90 MDMP podává do 31. ledna po uplynutí tohoto zdaňovacího období. Jestliže poplatníkovi vznikne nebo zanikne daňová povinnost, je povinen tuto skutečnost oznámit do 30 dní místně příslušnému správci (podle místa evidence vozidla), vyjma zaměstnavatele vyplácejícího cestovní náhrady zaměstnanci za použití soukromého vozidla. Snížení daně v rámci kombinované dopravy se uplatní v daňovém přiznání.

4 Analýza majetkových daní

4.1 Analýza daně z nemovitostí

Úprava daně z nemovitostí v České republice umožňuje obcím zvýšit nebo snížit daňovou povinnost občanů pomocí koeficientů, které mohou být rozdílné pro různé druhy podnikání, protože sazby jsou pevně dány v zákoně, avšak toto snížení nebo zvýšení je plošné a týká se všech nemovitostí na území obce. Slovenský zákon dovoluje větší volnost při úpravě daňového zatížení a to změnou sazby daně, která může být různá na území obce podle druhu pozemku nebo způsobu využití stavby nebo bytu.

Na Slovensku je v zákoně uvedena možnost osvobození nebo snížení daně, ale je na vyšším územním celku, zda osvobození nebo snížení daně využije a v jaké míře. Osvobození v českém zákoně je stanoveno výčtem a podmíněno splněním určitých podmínek.

Pro názornější srovnání daně použijeme města Olomouc (přibližně 100 000 obyvatel) a Prešov (přibližně 91 000 obyvatel).

DAŇ Z POZEMKŮ

Př. 1. Vzorový stavební pozemek má rozlohu 160 m^2 a zahrada $3\,000 \text{ m}^2$, cena půdy pro ČR dle vyhlášky č. 412/2008 Sb. je $12,87 \text{ Kč/m}^2$ pro katastrální území Nové Sady u Olomouce.

Olomouc, Nové Sady

	Stavební pozemek	Zahrada
Výměra pozemku	160 m ²	3 000 m ²
Základ daně	160	38 610
Sazba daně	2 Kč	0,75 %
Koeficient § 6 odst. 4 DZN	3,5	-
Daň z pozemků	1 120 Kč	290 Kč

Tabulka 4.1.1 Daň z pozemků ČR

Prešov

	Stavební pozemek	Zahrada
Výměra pozemku	160 m ²	3 000 m ²
Hodnota pozemku za m ²	53,11euro	5,31euro
Základ daně	8 497,6	15 930
Sazba daně	0,20 %	0,65 %
Daň z pozemků	16,995 euro	103,545 euro
Daň z pozemků v Kč	450 Kč	2 740 Kč

Tabulka 4.1.2 Daň z pozemků SR

Z tohoto příkladu je zřejmé, že v České republice je zdanění stavebního pozemku dané přímo ze zákona. Výše daně je výrazně ovlivněna koeficientem podle počtu obyvatel města, ve kterém se pozemek nachází, avšak cena stavebního pozemku na daň vliv nemá, na rozdíl od ceny stavebního pozemku v Prešově. Daň ze stavebního pozemku ve Slovenské republice může obec změnit úpravou sazby ve všeobecně závazném nařízení, v Prešově tuto možnost využili a sazbu z 0,25 % snížili na 0,20 %. Proto je také výše zdanění stavebního pozemku oproti Olomouci velmi nízká.

Postup výpočtu daně z pozemku zahrady je v obou státech totožný, avšak v Olomouci je sazba daně pevně daná a v Prešově využili opět možnost změny sazby a zvýšili ji na 0,65 %. Výrazný rozdíl mezi výší české daně a slovenské daně je v tomto případě způsoben rozdílnou cenou půdy a rozdílem deseti procentních bodů v sazbě daně.

Pro vlastníky pozemků, kteří jsou občany ve hmotné nouzi a občany starší 70 let, město Prešov snižuje daň z pozemků na 50 %, pokud tyto pozemky slouží výhradně jejich osobní potřebě. Osvobození pozemků v ČR je taxativně vymezeno v zákoně a obec již toto osvobození nemá možnost neupravovat.

DAŇ ZE STAVEB

Př. 2. Pro srovnání daně ze staveb použijeme modelový dům o výměře 160 m², který má dvě nadzemní podlaží a garáž postavenou samostatně o výměře 20 m².

Olomouc, Nové Sady

	Rodinný dům	Samostatná garáž
Výměra zastavěné plochy	160 m ²	20 m ²
Základ daně	160	20
Základní sazba daně	2 Kč	8 Kč
Počet dalších nadzemních podlaží	1	-
Zvýšená sazba daně	0,75	-
Koeficient dle § 11 odst. 3 DZN	3,5	1,5
Sazba daně	9,625	12
Daňová povinnost	1 540 Kč	240 Kč
Místní koeficient dle § 12 DZN	2,0	2,0
Daň ze staveb	3 080 Kč	480 Kč

Tabulka 4.1.3 Daň ze staveb ČR

Prešov

	Rodinný dům	Samostatná garáž
Výměra zastavěné plochy	160 m ²	20 m ²
Základ daně	160	20
Základní sazba daně	0,250 euro	0,995 euro
Počet dalších nadzemních podlaží	1	-
Poplatek za podlaží	0,099 euro	-
Sazba daně	0,349	0,995
Daň ze staveb	55,84 euro	19,9 euro
Daň ze staveb v Kč	1 478 Kč	527 Kč

Tabulka 4.1.4 Daň ze staveb SR

Princip určení daně ze staveb je v obou státech velmi podobný, základ daně se násobí upravenou sazbou daně, v Olomouci tento výpočet ještě rozšíříme o uplatnění místního koeficientu. Díky této úpravě je daň z domu umístěného v Olomouci dvojnásobná.

Při porovnání základních sazeb, které může slovenská obec upravit všeobecně závazným nařízením, bychom mohli konstatovat, že slovenská daň bude vyšší, ale tento rozdíl mezi sazbami je v ČR vykompenzován koeficientem dle § 11 odst. 3 DZN. U garáže je použit nižší koeficient, stanoven na základě vyhlášky města Olomouce, a proto je i po úpravě místním koeficientem daň téměř stejná jako v Prešově.

Dále všeobecně závazné nařízení slovenského města ustanovuje snížení daně ze staveb 50 % pro občany ve hmotné nouzi a občany starší 70 let a těžce zdravotně postižené občany, jestliže stavby slouží k jejich trvalému bydlení. Garáže ve vlastnictví těžce zdravotně postižených občanů, které slouží pro motorové vozidlo na jejich dopravu, mají daň také sníženou na 50 %. Osvobození u staveb v ČR je opět řešeno taxativním výčtem v zákoně.

Pr. 3. Podnikatelská stavba se dvěma nadzemními podlažími sloužící pro ostatní podnikatelskou činnost o výměře 160 m² a stavba pro zemědělskou prvovýrobu o výměře 160 m² se dvěma nadzemními podlažími.

Olomouc

	Stavba pro ostatní podnikatelskou činnost	Stavba pro zemědělskou prvovýrobu
Výměra zastavěné plochy	160 m ²	160 m ²
Základ daně	160	160
Základní sazba daně	10 Kč	2 Kč
Počet dalších nadzemních podlaží	1	1
Zvýšená sazba daně	0,75	0,75
Koeficient dle § 11 odst. 3 DZN	1,5	1,5
Sazba daně	16,125	4,125
Daňová povinnost	2 580 Kč	660 Kč
Místní koeficient dle § 12 DZN	2,0	2,0
Výsledná daňová povinnost	5 160 Kč	1 320 Kč

Tabulka 4.1.5 Daň ze staveb ČR

Prešov

	Stavba pro ostatní podnikatelskou činnost	Stavba pro zemědělskou prvovýrobu
Výměra zastavěné plochy	160 m ²	160 m ²
Základ daně	160	160
Základní sazba daně	2,987euro	0,298 euro
Počet dalších nadzemních podlaží	1	1
Poplatek za podlaží	0,099 euro	0,099 euro
Sazba daně	3,086	0,397
Daň ze staveb	493,76 euro	63,52 euro
Daň ze staveb v Kč	13 067 Kč	1 681 Kč

Tabulka 4.1.6 Daň ze staveb SR

Stavby podnikatelů, zařazených DZN a MDMP mezi ostatní podnikatele, jsou daní z nemovitostí v obou městech zatíženi daleko více než stavby rodinných domů. Slovenské

město využilo svou pravomoc změnit základní sazbu daně a tím podnikatele zdanit několikanásobně více než ostatní obyvatelé.

V případě zemědělské prvovýroby je zdanění stavby mírnější a v případě Olomouce dokonce nižší, než zdanění obytného domu o stejném základu daně.

DAŇ Z BYTŮ A NEBYTOVÝCH PROSTOR

Př. 4. Byt o výměře 100 m² a nebytový prostor pro ostatní podnikatelskou činnost s výměrou 100 m².

Olomouc

	Byt	Nebytový prostor pro ostatní podnikatelskou činnost
Výměra podlahové plochy	100 m ²	100 m ²
Koeficient	1,20	1,20
Základ daně	120	120
Základní sazba daně	2 Kč	10 Kč
Koeficient dle § 11 odst. 3 DZN	3,5	1,5
Sazba daně	7	15
Daňová povinnost	840 Kč	1 800 Kč
Místní koeficient dle § 12 DZN	2,0	2,0
Výsledná daňová povinnost	1 680 Kč	3 600 Kč

Tabulka 4.1.7 Daň z bytů a nebytových prostor ČR

Prešov

	Byt	Nebytový prostor pro ostatní podnikatelskou činnost
Výměra zastavěné plochy	100 m ²	100 m ²
Základ daně	100	100
Sazba daně	0,250 euro	2,987 euro
Daň ze staveb	25 euro	298,7 euro
Daň ze staveb v Kč	662 Kč	7 905 Kč

Tabulka 4.1.8 Daň z bytů a nebytových prostor ČR

Již na první pohled vidíme, že určení daně z bytu a nebytového prostoru na Slovensku je jednodušší, i když obec má opět možnost upravit sazbu daně. V ČR se výpočet daně z bytu a nebytového prostoru řeší jako výpočet daně ze staveb, ale s upravením základu daně o podíl na společných prostorách stavby, v níž je byt nebo nebytový prostor.

Pokud bychom pominuli místní koeficient města Olomouce, daňová povinnost za byt by zde byla jen o něco málo vyšší než v Prešově, ale zdanění nebytového prostoru pro

podnikání v Prešově je téměř dvojnásobné oproti dani v Olomouci (i včetně místního koeficientu města).

Pro občany ve hmotné nouzi a občany starší 70 let a těžce zdravotně postižené občany, jestliže byty slouží k jejich trvalému bydlení, Prešov zavedl snížení daně na 50 %. Toto snížení se týká i nebytových prostor v bytovém domě sloužících jako garáže ve vlastnictví těžce zdravotně postižených občanů, kteří je užívají pro motorové vozidlo určené k jejich dopravě. Osvobození pro ČR je opět uvedeno výčtem v zákoně.

Pro přepočítání eura na Kč byl použit kurz ČNB k 1. 1. 2010 tj. 1 euro = 26,465 Kč.

NÁVRH NA ZMĚNY

Zavedením místních koeficientů dle § 12 DZN se obcím umožnilo více rozhodovat o výnosu daně, což je v době krize nebo když obec potřebuje více financí dobré, avšak pro poplatníky to znamenalo skokový nárůst daňové povinnosti. Tyto koeficienty by bylo vhodné zavést i v desetinném rozpětí. Obec, které by postačoval daňový výnos s užitím koeficientu např. 2,5, by nemusela občany zatížit vyšším koeficientem v celém čísle např. 3. Obcím by mohlo být umožněno zavést různé koeficienty v jednotlivých částech obce dle katastrálních území.

Dále bych zpřehlednila zákon a rozdělila jej dle Slovenského vzoru na daň z pozemků, daň ze staveb a daň z bytů a nebytových prostor. Také nemovitosti ve vlastnictví státu či obce, na jejímž katastrálním území se nacházejí, by bylo vhodné místo osvobození rovnou tyto nemovitosti vyjmout z předmětu daně.

Jelikož se vyhláška Ministerstva zemědělství ČR č. 613/1992 Sb. (pro stanovení průměrné ceny půdy), každoročně mění vyhláškou pod zcela jiným číslem, v zákoně bych také odkazovala na tuto aktuální verzi.

Také se mi zdá nespravedlivé, když vlastník nemovitosti, který svoji nemovitost prodá např. v únoru, musí platit daň za celý rok z věci, která mu již nepatří. Z tohoto důvodu bych daň vyměřovala k poslednímu dni roku, za který se daň odvádí, a pokud by nastala v průběhu roku změna vlastníka nemovitosti, původní a nový majitel by tuto daň zaplatili v poměru počtu měsíců, po které byla nemovitost v jejich vlastnictví. Lhůty pro podání daňového přiznání a splatnost daně bych ponechala stávající.

4.2 Analýza převodových daní

V roce 2003 i 2005 poslanci předložili návrh zákona na zrušení daně dědické, darovací a daně z převodu nemovitostí v České republice, ale oba tyto návrhy byly zamítnuty. Avšak v roce 2004 došlo k osvobození dědění v I. skupině a další skupiny měly osvobození omezeno určitou částkou, daň darovací měla osvobození dané pro všechny skupiny do určité částky. V roce 2008 vešla v platnost novela zákona, která od daně dědické a darovací osvobodila I. a II. skupinu, což ještě více snížilo výnosy trojdaně.

Ve svém článku z roku 2005 Matěj Šuster uvádí:

"Skupina poslanců (např. V. Tlustý, P. Nečas, W. Bartoš) předložila 22. 9. 2005 sněmovně legislativní návrh, jímž by byl s účinností ke dni 1. července 2006 zrušen zákon č. 357/1992 Sb., o dani dědické, dani darovací a dani z převodu nemovitostí (dále jen "zákon o trojdaní").

Příjmy státu z "trojdaně"

Podíl "trojdaně" na celkovém daňovém inkasu České republiky je sice relativně nízký, ale nikoli zcela zanedbatelný - tak např. v roce 2003 bylo vybráno na "trojdaní" 8, 8 mld. Kč, zatímco celkové daňové příjmy činily cca 395 mld. Kč (nepočítáme-li příjmy z pojistného na sociální zabezpečení, které v témže roce dosáhly 272 mld. Kč).

Valná část (více než 90 %) příjmů z trojdaně připadá na daň z převodu nemovitostí (9, 461 mld. Kč v r. 2004). Naopak dědická daň je z fiskálního hlediska takřka bezvýznamná (100 mil. Kč v r. 2004), a to mj. i proto, že od srpna 1998 je od této daně zcela osvobozeno nabytí majetku děděním mezi příbuznými v řadě přímé a manželi. Na darovací dani stát inkasoval v roce 2004 818 mil. Kč. "

Důvodová zpráva k návrhu zrušení zákona č. 357/1992 Sb. z roku 2005 je v příloze č. 10. Stanovisko vlády k tomuto návrhu je uvedeno v příloze č. 11.

"Na Slovensku zrušila vláda Mikuláše Dzurindy v souvislosti se svou daňovou reformou rovněž několik druhů daní. Výsledkem je nejen nejvyšší růst HDP ve střední Evropě, ale i obrovský příliv zahraničních investic, který podporuje právě zrušení daní z dividend.

Země se tak pro investory stává atraktivnější už tím, že na svých investicích více vydělají. Dalším pozitivním efektem je skutečnost, že se jeden příjem zdaňuje pouze jednou, tedy daní z příjmů, nikoliv dvakrát, jako je tomu ještě při dalším zdanění daní z dividend."⁷

⁷ Zeman, M., *Daňová reforma ruší daně: Které?* [online] Dostupný z WWW: <<http://aktualne.centrum.cz/finance/prilohy/duchodove-pojisteni/clanek.phtml?id=5118324>> [cit.1.4.2010]

NÁVRH NA ZMĚNY

Vývoj inkasa trojdaně v letech 2004 - 2008 (v mil. Kč)

Daň	2004	2005	2006	2007	2008
Daň dědická	100	103	124	109	115
Daň darovací	818	510	604	692	345
Daň z převodu nemovitostí	9 461	7 494	7 788	9 774	9 950
Výnosy všech daní v ČR	551 387	628 360	633 614	715 961	737 449

Tabulka 4.2.1 Výnosnost trojdaně v letech 2004-2008, zdroj www.mfcr.cz

Inkaso daně dědické je v poměru k ostatním vybraným daním zanedbatelné a výnos daně darovací při plném osvobození I. a II. skupiny také poklesl. Nejvíce výnosná je z trojdaně daň z převodu nemovitostí, a to v několikanásobné výši.

Z důvodu, že všechny z těchto daní zdaňují majetek, který je pořízen za již jednou zdaněné prostředky, nejsou spravedlivé a měly by být zrušeny. Náklady na výběr těchto daní jsou neúměrné jejich výnosu. Daň dědická a darovací snižuje hodnotu majetku, který dědic nebo obdarovaný obdrží, avšak pohyb majetku je těžce sledovatelný. Daň z převodu nemovitostí zase zvyšuje náklady pro kupujícího nemovitosti, neboť prodávající si většinou tuto daň od něj nechá zaplatit.

Osobně bych zrušila všechny tyto tři daně, ale pro stát by bylo nejspíš výhodné zrušení pouze daně dědické a darovací a administrativu spojenou s výběrem daně z převodu nemovitostí spojit s administrativou daně z nemovitostí.

4.3 Analýza daně silniční

Slovenská silniční daň upravená zákonem č. 87/1994 Z.z., o cestnej dani, ve znění pozdějších předpisů, byla od roku 2005 nahrazena daní z motorových vozidel upravenou v MDMP. Sazba daně z motorových vozidel je koncipována velice podobně, jako sazba silniční daně v ČR, ale slovenský správce daně ve všeobecně závazném nařízení upřesní sazby daně, které jsou v příloze 4 MDMP určeny pouze rozmezím. V ČR je opět sazba daně a osvobození nastaveno v zákoně pro celou republiku a na Slovensku je v tomto ohledu větší volnost.

Pro srovnání daně v České a Slovenské republice opět použijeme místně příslušného správce z Olomouce a Prešova. K určení sazby daně pro Prešov použijeme všeobecně závazné nariadenie č. 8/2005, ktorým sa zavádza daň z motorových vozidiel a určujú sa sadzby dane z motorových vozidiel na území Prešovského samosprávneho kraja a PREPOČET SAZBY DANĚ z motorových vozidiel ve zmysle zákona č. 659/2007 Z. z., o zavedení meny euro v Slovenskej republike a doplnení niektorých zákonov.

Př. 1. Nový osobní automobil pořízen a prvně registrován 1. 4. 2009, zdvihový objem motoru je 1 500 cm³, po celý rok 2010 jej užívá podnikatel.

ČR: Roční sazba daně je 2 400 Kč, dle § 6 odst. 6 DS dochází ke snížení sazby o 48 % po celý rok 2010. Upravená roční sazba činí 1 248 Kč.

1. Q (leden, únor, březen)	3 x 104 = 312 Kč
2. Q (duben, květen, červen)	3 x 104 = 312 Kč
3. Q (červenec, srpen, září)	3 x 104 = 312 Kč
4. Q (říjen, listopad)	2 x 104 = 208 Kč
Zálohy celkem	1 216 Kč
Daňová povinnost	12 x 104 = 1 248 Kč
Doplatek	104 Kč

Tabulka 4.3.1 Výpočet daně silniční - osobní automobil ČR

Prešov: Roční sazba daně je **99,58 euro = 2 635 Kč**. Protože poplatníková povinnost u jednoho správce nepřesáhla částku 660 euro, neplatí zálohy na daň a celou částku daně odvede najednou.

Poplatník na Slovensku sice odvede vyšší daň, z důvodu že nemá možnost snížení roční sazby u nového vozidla, ale nemusí platit zálohy.

Př. 2. Dodávka se 2 nápravami, největší povolená hmotnost je 3 tuny, v majetku firmy je od 25. 3. 2008 a první registrace byla 2. 2. 2005.

ČR: Roční sazba daně je 3 600 Kč, dle § 6 odst. 6 DS dochází ke snížení sazby o 40 % po celý rok 2010. Upravená roční sazba činí 2 160 Kč.

1. Q (leden, únor, březen)	3 x 180 = 540 Kč
2. Q (duben, květen, červen)	3 x 180 = 540 Kč
3. Q (červenec, srpen, září)	3 x 180 = 540 Kč
4. Q (říjen, listopad)	2 x 180 = 360 Kč
Zálohy celkem	1 980 Kč
Daňová povinnost	12 x 180 = 1 980 Kč
Doplatek	180 Kč

Tabulka 4.3.2 Výpočet daně silniční - dodávka ČR

Prešov: Roční sazba daně je **185,88 euro = 4 919 Kč**. Poplatník opět zálohy neplatí a odvede daň celou najednou.

Zdanění této dodávky je v ČR nižší, protože je zde uplatněna sleva na vozidlo, kterému od první registrace uplynulo méně než 108 měsíců.

Př. 3. Nákladní automobil se 3 nápravami a největší povolenou hmotností 16 tun a přívěs se 2 nápravami a největší povolenou hmotností 10 tun. Obě vozidla byla pořízena 5. 4. 2003 a jejich první registrace se uskutečnila 1. 1. 2000, po celý rok 2010 jsou používány k podnikání.

ČR: Roční sazba pro nákladní automobil je 13 200 Kč, roční sazba pro přívěs je 9 600 Kč.

	Nákladní auto	Přívěs	Zálohy
1. Q (leden, únor, březen)	3 x 1 100 = 3 300 Kč	3 x 800 = 2 400 Kč	5 700 Kč
2. Q (duben, květen, červen)	3 x 1 100 = 3 300 Kč	3 x 800 = 2 400 Kč	5 700 Kč
3. Q (červenec, srpen, září)	3 x 1 100 = 3 300 Kč	3 x 800 = 2 400 Kč	5 700 Kč
4. Q (říjen, listopad)	2 x 1 100 = 2 200 Kč	2 x 800 = 1 600 Kč	3 800 Kč
Zálohy celkem	12 100 Kč	8 800 Kč	20 900 Kč
Daňová povinnost	12 x 1 100 = 13 200Kč	12 x 800 = 9 600Kč	22 800 Kč
Doplatek	-	-	1 900 Kč

Tabulka 4.3.3 Výpočet daně silniční - nákladní automobil a přívěs ČR

Prešov: Roční sazba pro nákladní automobil je 604,12 euro, roční sazba pro přívěs je 464,71 euro. Předpokládaná daňová povinnost je vyšší než 660 euro a nepřesáhne 8 292 euro, proto poplatník platí čtvrtletní zálohy.

	Nákladní auto	Přívěs	Zálohy
1. Q (leden, únor, březen)	151,03 euro	116,18 euro	267,21
2. Q (duben, květen, červen)	151,03 euro	116,18 euro	267,21
3. Q (červenec, srpen, září)	151,03 euro	116,18 euro	267,21
4. Q (říjen, listopad, prosinec)	151,03 euro	116,17 euro	267,20
Daňová povinnost	604,12 euro	464,71 euro	1 068,83 euro
Daňová povinnost v Kč	-	-	28 287 Kč

Tabulka 4.3.4 Výpočet daně silniční - nákladní automobil a přívěs SR

Daňovou povinnost za nákladní automobil a přívěs budeme v obou případech odvádět ve čtvrtletních zálohách. Zdanění v Prešově je opět vyšší, i když v ČR na vozidla neuplatňujeme žádnou slevu.

Př. 4. Firma po celý rok 2010 vlastní a užívá 6 stejných souprav: tahač se 2 nápravami a největší povolenou hmotností 18 tun, návěs se 3 nápravami a součtem největších povolených hmotností na nápravy 20 tun. První registrace tahačů a návěsů byla 2. 3. 2006 a od tohoto data jsou ve vlastnictví firmy.

ČR: Roční sazba pro tahač 23 700 Kč, roční sazba pro návěs 17 400 Kč dle § 6 odst. 6 DS dochází ke snížení sazby o 40 % po celý rok 2010. Upravená roční sazba pro tahač činí 14 220 Kč a upravená roční sazba pro návěs 10 440 Kč.

	Tahače	Návěsy	Zálohy
1. Q (leden, únor, březen)	6x (3 x 1 185) = 21 330 Kč	6x (3 x 870) = 15 660 Kč	36 990 Kč
2. Q (duben, květen, červen)	6x (3 x 1 185) = 21 330 Kč	6x (3 x 870) = 15 660 Kč	36 990 Kč
3. Q (červenec, srpen, září)	6x (3 x 1 185) = 21 330 Kč	6x (3 x 870) = 15 660 Kč	36 990 Kč
4. Q (říjen, listopad)	6x (2 x 1 185) = 14 220 Kč	6x (2 x 870) = 10 440 Kč	24 660 Kč
Zálohy celkem	78 210 Kč	57 420 Kč	135 630Kč
Daňová povinnost	6x(12 x 1 185)= 85 320 Kč	6x (12 x 870) = 62640 Kč	147 960Kč
Doplatek	-	-	12 330 Kč

Tabulka 4.3.5 Výpočet daně silniční - tahač a návěs ČR

Prešov: Roční sazba pro tahač 833,16 euro (snížení na nejbližší nižší skupinu z 972,58euro), roční sazba pro návěs 743,54 euro (snížení na nejbližší nižší skupinu z 822,95euro). Předpokládaná daňová povinnost je vyšší než 8 292 euro, proto je poplatník povinen platit měsíční zálohy:

	Tahače	Návěsy	Zálohy
leden	6 x 69,43 = 416,58 euro	6 x 61,962 = 371,77euro	788,35 euro
únor	6 x 69,43 = 416,58 euro	6 x 61,962 = 371,77euro	788,35 euro
březen	6 x 69,43 = 416,58 euro	6 x 61,962 = 371,77euro	788,35 euro
duben	6 x 69,43 = 416,58 euro	6 x 61,962 = 371,77euro	788,35 euro
květen	6 x 69,43 = 416,58 euro	6 x 61,962 = 371,77euro	788,35 euro
červen	6 x 69,43 = 416,58 euro	6 x 61,962 = 371,77euro	788,35 euro
červenec	6 x 69,43 = 416,58 euro	6 x 61,962 = 371,77euro	788,35 euro
srpen	6 x 69,43 = 416,58 euro	6 x 61,962 = 371,77euro	788,35 euro
září	6 x 69,43 = 416,58 euro	6 x 61,962 = 371,77euro	788,35 euro
říjen	6 x 69,43 = 416,58 euro	6 x 61,962 = 371,77euro	788,35 euro
listopad	6 x 69,43 = 416,58 euro	6 x 61,962 = 371,77euro	788,35 euro
prosinec	6 x 69,43 = 416,58 euro	6 x 61,962 = 371,77euro	788,35 euro
Daňová povinnost	12x (6 x 69,43) = 4 998,96 euro	12x (6 x 61,962) = 4 461,24 euro	9 460,2euro
Daňová povinnost v Kč	-	-	250 364 Kč

Tabulka 4.3.6 Výpočet daně silniční - tahač a návěs SR

Z důvodu výše daně v Prešově poplatník odvádí zálohy měsíčně, ale v ČR je odvádění záloh nastaveno bez ohledu na daňovou povinnost, proto jsou odvody záloh opět čtvrtletní. Při větším počtu vozidel poplatník více pocítí rozdíl v sazbách.

Př. 5. Nákladní automobil se 3 nápravami a největší povolenou hmotností 16 tun a přívěs se 2 nápravami a největší povolenou hmotností 10 tun. Obě vozidla byla pořízena 5. 4. 2003 a jejich první registrace se uskutečnila 1. 1. 1999, v roce 2010 uskuteční 95 jízd v rámci kombinované dopravy.

ČR: Roční sazba pro nákladní automobil je 13 200 Kč, roční sazba pro přívěs je 9 600 Kč.

	Nákladní auto	Přívěs	Zálohy
1. Q (leden, únor, březen)	3 x 1 100 = 3 300 Kč	3 x 800 = 2 400 Kč	5 700 Kč
2. Q (duben, květen, červen)	3 x 1 100 = 3 300 Kč	3 x 800 = 2 400 Kč	5 700 Kč
3. Q (červenec, srpen, září)	3 x 1 100 = 3 300 Kč	3 x 800 = 2 400 Kč	5 700 Kč
4. Q (říjen, listopad)	2 x 1 100 = 2 200 Kč	2 x 800 = 1 600 Kč	3 800 Kč
Zálohy celkem	12 100 Kč	8 800 Kč	20 900 Kč
Daňová povinnost	12 x 1 100 = 13 200 Kč	12 x 800 = 9 600 Kč	22 800 Kč
Sleva na dani	75 % daně = 17 100 Kč		
Daň po slevě	-	-	5 700 Kč
Přeplatek	-	-	15 200 Kč

Tabulka 4.3.7 Výpočet daně silniční - kombinovaná doprava ČR

Prešov: Roční sazba 604,12 euro, 464,71 euro. Předpokládaná daňová povinnost je vyšší než 660 euro a nepřesáhne 8 292 euro, proto poplatník platí čtvrtletní zálohy.

	Nákladní auto	Přívěs	Zálohy
1. Q (leden, únor, březen)	151,03 euro	116,18 euro	267,2075
2. Q (duben, květen, červen)	151,03 euro	116,18 euro	267,21
3. Q (červenec, srpen, září)	151,03 euro	116,18 euro	267,21
4. Q (říjen, listopad, prosinec)	151,03 euro	116,17 euro	267,20
Daňová povinnost	604,12 euro	464,71 euro	1 068,83 euro
Sleva na dani	50 % = 534,415 euro		
Daň po slevě	-	-	534,41 euro
Daňová povinnost v Kč	-	-	14 143 Kč
Přeplatek	-	-	534,42 euro

Tabulka 4.3.8 Výpočet daně silniční - kombinovaná doprava SR

V ČR jsou slevy na dani při kombinované dopravě nastaveny podle počtu jízd a čím více jízd za zdaňovací období je uskutečněno, tím větší slevu lze uplatnit. Na Slovensku je stanovena jednotná sleva ve výši 50 %, pokud se vozidlo pro kombinovanou dopravu užije alespoň šedesátkrát.

V případě, že by zaměstnanec využil své osobní vozidlo, za které není povinen platit silniční daň, k jízdě pro zaměstnavatele, jež vyplácí cestovní náhrady tomuto zaměstnanci, je zaměstnavatel povinen za něj odvést silniční daň. V ČR si může vybrat, zda použije sazbu 25 Kč na den nebo roční sazbu, podle počtu jízd zvolí sazbu pro něj výhodnější. Slovenský zaměstnavatel možnost výběru sazby nemá a musí použít roční sazbu.

Pro přepočet eura na Kč byl použit kurz ČNB k 1. 1. 2010 tj. 1 euro = 26,465 Kč.

NÁVRH NA ZMĚNY

Úprava silniční daně v České republice se mi jeví dostatečně přehledná pro samostatný výpočet daně poplatníkem a zákon umožňuje snížení daně ve větší míře než ve Slovenské republice, kde má vyšší územní samosprávný celek možnost určit sazbu daně v rozmezí stanoveném v zákoně.

Výběr záloh v ČR má zkrácené 4. čtvrtletí, proto bych raději splatnost záloh posunula k poslednímu dni měsíce, ve kterém je záloha splatná a do posledního čtvrtletí zahrnula i měsíc prosinec. Tato úprava by eliminovala nedoplatky způsobené zkráceným 4. čtvrtletím.

Sazba daně pro osobní automobily je v obou státech nastavena podle zdvihového objemu motoru. V rámci ekologického snažení v Evropské unii bych sazby daně zavedla podle výše emisí CO₂ v g/km, což by mohlo přispět k čistějšímu ovzduší, omlazení vozového parku v ČR, který patří mezi nejstarší v Evropě, a tím pádem k větší bezpečnosti na našich silnicích a v neposlední řadě snížení spotřeby pohonných hmot.

5 Závěr

Rozdělení České a Slovenské republiky umožnilo rozdílný vývoj zdanění majetku. Zatímco na Slovensku byly některé daně zrušeny, v Česku se o jejich zrušení jednalo, ale změna nebyla schválena.

Daň z nemovitostí má v České republice odlišné členění od Slovenské republiky, v níž příslušný zákon působí přehledněji. V České republice se pro změnu výše daně používají koeficienty, a to koeficient podle počtu obyvatel a místní koeficient. Slovenský zákon dovoluje upravovat přímo sazbu daně a tím měnit výnos daně. Z modelových příkladů vidíme, že zdanění nemovitostí pro bydlení je v ČR vyšší než na Slovensku, naopak zdanění podnikatelských staveb je tam dost vysoké. Daň ze staveb se v obou státech určí stejně, až na použití koeficientu v ČR, ale u daně z bytů došlo na Slovensku ke zjednodušení. Vyměřená

daň je v Prešově splatná ve třech stejných splátkách nejpozději do 31. 3., 31. 8. a 31. 10. V ČR je splatnost daně ve dvou stejných splátkách u poplatníků provozujících zemědělskou výrobu a chov ryb, kteří mají termín nejpozději 31. 8. a 30. 11., a u ostatních poplatníků nejpozději 31. 5. a 30. 11.

Daň dědická a daň darovací má v ČR velmi rozsáhlé osvobození, které snižuje jejich výnosnost natolik, že by bylo vhodnější je úplně zrušit. Daň z převodu nemovitostí je naopak výnosná a v letech 2002 - 2008 dokonce převyšuje inkaso daně z nemovitostí nebo silniční daně v České republice. Na Slovensku zrušili v rámci daňové reformy celou trojdaň a dle růstu HDP to pro stát nebylo neprospěšné.

Silniční daň a daň z motorových vozidel má stejný postup výpočtu. Sazba daně na Slovensku závisí na rozhodnutí vyššího územního samosprávného celku, ale sazba daně v ČR je pevně daná v zákoně a ve vazbě na stáří vozidla se dle zákona snižuje nebo zvyšuje. Domnívám se, že tato daň by měla být v rámci státu jednotná a zvýhodňovat například ekologičtější provoz, z toho důvodu je podle mého názoru konstrukce sazby daně z motorových vozidel na Slovensku nevhodná. Splatnost a placení záloh se v ČR a SR liší. U silniční daně se zálohy platí vždy čtvrtletně a splatné jsou k 15. dni měsíce následujícího po daném čtvrtletí. Zálohy na daň z motorových vozidel se podle výše daňové povinnosti buď neplatí, anebo jsou nastaveny čtvrtletně nebo měsíčně se splatností do konce příslušného kalendářního čtvrtletí nebo měsíce.

Cílem bakalářské práce bylo srovnání zdanění majetku majetkovými daněmi v České republice a Slovenské republice a podání návrhů na změny. Zdanění je v některých případech výhodnější pro občany Slovenska např. zrušená trojdaň nebo nižší zdanění stavebních pozemků a v některých případech zase výhodnější pro občany Česka např. možnosti snížení sazby daně silniční, nižší daně z pozemků zahrad. Avšak jednoznačně se nedá říci, který z těchto států má tyto daně lépe zkonstruované, aby vyhovovaly současně občanům a potřebám státu. V práci jsem uvedla návrh na změnu místních koeficientů pro daň z nemovitostí zavedením jejich desetinného rozpětí nebo přesunutí termínu pro vyměření daně z nemovitostí na konec roku. Dále jsem doporučila zrušení trojdaně, neboť zdaňuje to, co už bylo pořízeno za zdaněné prostředky. Nakonec jsem navrhla úpravu sazby silniční daně dle moderního trendu v zahraničí, a to podle emisí CO₂.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

- [1] JANOUŠEK, K. *Daň silniční s komentářem*. 3.vyd. ANAG, 2010. 136 s. ISBN: 978-80-7263-587-0.
- [2] JANOUŠEK, K. *Daň silniční s komentářem*. 2.vyd. ANAG, 2008. 127 s. ISBN: 978-80-7263-470-5.
- [3] KUBÁTOVÁ, K. *Daňové teorie a politika*. 4.vyd. Praha: ASPI Publishing, 2006. 280 s. ISBN: 80-7357-205-2.
- [4] PELC, V. *Daň z převodu nemovitostí. Komentář*. 1.vyd. Praha: C. H. Beck, 2009. 294 s. ISBN: 978-80-7400-125-3.
- [5] PELC, V. *Daň darovací. Komentář*. 1.vyd. Praha: C. H. Beck, 2009. 256 s. ISBN: 978-80-7400-147-5.
- [6] RADVAN, M. *Zdanění majetku v Evropě*. 1.vyd. Praha: C. H. Beck, 2007. 385 s. ISBN: 978-80-7179-563-6.
- [7] VANČUROVÁ, A.; LÁCHOVÁ, L. *Daňový systém ČR 2008 aneb učebnice daňového práva*. 9. vyd. Praha: 1.VOX, 2008. 320 s. ISBN: 978-80-86324-72-2.
- [8] VANČUROVÁ, A.; LÁCHOVÁ, L. *Daňový systém ČR 2010*. 10. vyd. Praha: 1.VOX, 2010. 356 s. ISBN 978-80-86324-86-9.

Zákony a vyhlášky:

- [9] Zákon č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitostí, ve znění pozdějších předpisů
- [10] Zákon č. 357/1992 Sb., o dani dědické, dani darovací a dani z převodu nemovitostí, ve znění pozdějších předpisů.
- [11] Zákon č. 16/1993 Sb., o dani silniční, ve znění pozdějších předpisů
- [12] Zákon č. 582/2004 Z.z., o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady, ve znění pozdějších předpisů.
- [13] VYHLÁŠKA Ministerstva dopravy a spojů ze dne 29. června 2001 o registraci vozidel č.243/2001 Sb.
- [14] Obecně závazná vyhláška č.9/2009, o stanovení koeficientů pro výpočet daně z nemovitostí na území města Olomouce
- [15] Všeobecne záväzné nariadenie mesta Prešov o dani z nehnuteľností č. 178/2008

[16] Všeobecne záväzné nariadenie č. 8/2005, ktorým sa zavádza daň z motorových vozidiel a určujú sa sadzby dane z motorových vozidiel na území Prešovského samosprávneho kraja

[17] PREPOČET SAZBY DANĚ z motorových vozidiel ve zmysle zákona č. 659/2007 Z. z. o zavedení meny euro v Slovenskej republike a doplnení niektorých zákonov.

Internet:

[18] ČNB <www.cnb.cz>

[19] Česká daňová správa <<http://cds.mfcr.cz/>>

[20] Daňová správa SR <<http://www.drssr.sk/>>

[21] Ministerstvo financí ČR <<http://www.mfcr.cz/>>

[22] Ministerstvo financií SR <<http://www.finance.gov.sk/>>

[23] SITA, *Od januára sa ruší daň z prevodu a prechodu nehnuteľností*, [online] Dostupný z WWW: <<http://www.abcinterier.sk/news.php?id=645&sel=3>> [cit. 4. 4. 2010]

[24] ŠUSTER, M., *Bude zrušena tzv. "trojdaň"?* [online] Dostupný z WWW: <<http://www.libinst.cz/komentare.php?id=153>> > [cit. 1. 4. 2010]

[25] ZEMAN, M., *Daňová reforma ruší daně: Které?* [online] Dostupný z WWW: <<http://aktualne.centrum.cz/finance/prilohy/duchodove-pojisteni/clanek.phtml?id=5118324>> [cit. 1. 4. 2010]

SEZNAM ZKRATEK

- DDDZPN** Zákon č. 357/1992 Sb., o dani dědické, dani darovací a dani z převodu nemovitostí, ve znění pozdějších předpisů.
- DS** Zákon č. 16/1993 Sb., o dani silniční, ve znění pozdějších předpisů.
- DZN** Zákon č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitostí, ve znění pozdějších předpisů.
- MDMP** Zákon č. 582/2004 Z.z., o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady, ve znění pozdějších předpisů.
- Q** kvartál

SEZNAM SCHÉMAT A TABULEK

Schéma 2.1 Majetkové daně.....	2
Schéma 3.1 Místní daně	23
Tabulka 2.2.1 Skupiny osob dle § 11 zákona č. 357/1992 Sb.....	10
Tabulka 4.1.1 Daň z pozemků ČR	37
Tabulka 4.1.2 Daň z pozemků SR.....	37
Tabulka 4.1.3 Daň ze staveb ČR	38
Tabulka 4.1.4 Daň ze staveb SR	38
Tabulka 4.1.5 Daň ze staveb ČR	39
Tabulka 4.1.6 Daň ze staveb SR	39
Tabulka 4.1.7 Daň z bytů a nebytových prostor ČR	40
Tabulka 4.1.8 Daň z bytů a nebytových prostor ČR	40
Tabulka 4.2.1 Výnosnost trojdaně v letech 2004-2008, zdroj www.mfcr.cz	43
Tabulka 4.3.1 Výpočet daně silniční - osobní automobil ČR	44
Tabulka 4.3.2 Výpočet daně silniční - dodávka ČR.....	44
Tabulka 4.3.3 Výpočet daně silniční - nákladní automobil a přívěs ČR.....	45
Tabulka 4.3.4 Výpočet daně silniční - nákladní automobil a přívěs SR	45
Tabulka 4.3.5 Výpočet daně silniční - tahač a návěs ČR	46
Tabulka 4.3.6 Výpočet daně silniční - tahač a návěs SR	46
Tabulka 4.3.7 Výpočet daně silniční - kombinovaná doprava ČR.....	47
Tabulka 4.3.8 Výpočet daně silniční - kombinovaná doprava SR	47

Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce

Prohlašuji, že

- jsem byla seznámena s tím, že na mou bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. – autorský zákon, zejména § 35 – užití díla v rámci občanských a náboženských obřadů, v rámci školních představení a užití díla školního a § 60 – školní dílo;
- beru na vědomí, že Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava (dále jen VŠB-TUO) má právo nevýdělečně, ke své vnitřní potřebě, bakalářskou práci užít (§ 35 odst. 3);
- souhlasím s tím, že bakalářská práce bude v elektronické podobě archivována v Ústřední knihovně VŠB-TUO a jeden výtisk bude uložen u vedoucího bakalářské práce. Souhlasím s tím, že bibliografické údaje o bakalářské práci budou zveřejněny v informačním systému VŠB-TUO;
- bylo sjednáno, že s VŠB-TUO, v případě zájmu z její strany, uzavřu licenční smlouvu s oprávněním užít dílo v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- bylo sjednáno, že užít své dílo, bakalářskou práci, nebo poskytnout licenci k jejímu využití mohu jen se souhlasem VŠB-TUO, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly VŠB-TUO na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše).

V Ostravě dne 7. 5. 2010

.....
Martina Cahlíková

Adresa trvalého pobytu studenta:

Slavonínská 28, 779 00 Olomouc

SEZNAM PŘÍLOH

- Příloha č. 1:** Koeficient podle počtu obyvatel § 6 odst. 4 a § 11 odst. 3 a) zákona 338/1992 Sb., o dani z nemovitostí
- Příloha č. 2:** Osvobození § 4 zákona 338/1992 Sb., o dani z nemovitostí
- Příloha č. 3:** Osvobození § 9 zákona 338/1992 Sb., o dani z nemovitostí
- Příloha č. 4:** § 12, § 13, §14 zákona č.357/1992 Sb., o dani dědické, dani darovací a dani z převodu nemovitostí
- Příloha č. 5:** § 20 zákona č.357/1992 Sb., o dani dědické, dani darovací a dani z převodu nemovitostí
- Příloha č. 6:** Sazby daně § 6 zákona č. 16/1993 Sb., o dani silniční
- Příloha č. 7:** Příloha č. 2 k zákonu č. 582/2004 Z. z. ve znění zákona č. 465/2008 Z. z.
- Příloha č. 8:** § 17 zákona č. 582/2004 Z.z., o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady.
- Příloha č. 9:** Příloha č. 4 k zákonu č. 582/2004 Z. z. ve znení zákona č. 517/2005 Z. z.
- Příloha č. 10:** Sněmovní tisk 1142/0, N. z., o dani dědické, darovací a dani z převodu nemovitostí
- Příloha č. 11:** Sněmovní tisk 1142/1, Stanovisko vlády k tisku 1142/0